

SVEU ILIŠTE U RIJECI
POMORSKI FAKULTET U RIJECI

Ljubica Zec
**OSTVARIVOST PROGRAMA INTEGRIRANOG UPRAVLJANJA
OBALNIM PODRUČJEM**
DIPLOMSKI RAD

Rijeka, 2014.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
POMORSKI FAKULTET U RIJECI

**OSTVARIVOST PROGRAMA INTEGRIRANOG UPRAVLJANJA
OBALNIM PODRUČJEM**

Predmet: Upravljanje obalnim područjem
Mentor: Izv. prof. dr. sc. Mirano Hess
Student: Ljubica Zec
Matični broj: 15075/L
Studij: Logistika i menadžment u pomorstvu i prometu

Rijeka, rujan, 2014.

Studentica: Ljubica Zec

Studijski program: Logistika i menadžment u pomorstvu i prometu

JMBAG: 0112039138

IZJAVA

Kojom izjavljujem da sam diplomski rad s naslovom „Ostvarivost programa integriranog upravljanja obalnim područjem“ izradila samostalno pod mentorstvom Izv. prof. dr. sc. Mirano Hess.

U radu sam primijenila metodologiju znanstvenoistraživačkog rada i koristila literaturu koja je navedena na kraju diplomskog rada. Tu je spoznaje, stavove, zaključke, teorije i zakonitosti koje sam izravno ili parafraziraju i navela u diplomskom radu na uobičajen, standardan način citirala sam i povezala s fusnotama i korištenim bibliografskim jedinicama. Rad je pisan u duhu hrvatskoga jezika.

Suglasna sam s objavom diplomskog rada na službenim stranicama.

Studentica

Ime i prezime studentice

Sadržaj

1. UVOD.....	5
1.1. Predmet i problem istraživanja	5
1.2. Svrha i ciljevi istraživanja	5
1.3. Dosadašnje spoznaje.....	6
1.4. Znanstvene metode	6
1.5. Struktura diplomskog rada	7
2. OPŠENITO O INTEGRIRANOM UPRAVLJANJU OBALNIM PODRUČJEM....	9
2.1. Etape i faze procesa integriranog upravljanja obalnim područjem.....	11
2.2. Obalna područja Španjolske	13
3. KARAKTERISTIKE PODRUČJA MAR MENOR.....	16
3.1. Geografske karakteristike	16
3.2. Socijalne i ekonomske karakteristike	19
3.3. Okolišne i ekološke značajke	20
4. STRATEGIJE I POLITIKE KOJE UNAPREĐUJU I OPRAVDAVAJU PROGRAM UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM MAR MENOR-A	27
4.1. Europa	27
4.2. Španjolska	29
4.3. Regija Murcia	32
4.4. Institucionalna struktura.....	35
5. AKTIVNOSTI ZA MAR MENOR I NJEGOVO PODRUČJE UTJECAJA NA PROGRAM UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM	43
5.1. Informacije i rezultati akcijskih okvira i njihovih područja djelovanja.....	44
5.2. Karakteristike akcijskih okvira	45
6. OPRAVDANOST ZA "MAR MENOR" I PODRUČJE UTJECAJA PROGRAMA UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM	58
6.1. Sredstva potrebna za implementaciju projekta	60
6.2. Organizacija rada projekta	60
7. ZAKLJUČAK	63
LITERATURA	65
POPIS SLIKA.....	67
POPIS GRAFOVA	67

1. UVOD

1.1. Predmet i problem istraživanja

Obalno područje je predstavlja najznačajniji i najvrijedniji prirodni resurs svake države. Vrlo je bitno za njen razvitak. To područje je najviše naseljeno radi brojnih prednosti i mogućnosti.

Nažalost obalno područje suočeno je s brojnim problemima, počevši od prenapučenosti, prevelike izgrađenosti objekata, zagađenja, devastacije obale i slično. Da bi omogućilo ili obalnom području da dođe u prirodnu ravnotežu, potrebno je uložiti brojna sredstva, naime i ciljeve, a to sve ovisi o nama, ljudima.

Radi toga, postajemo sve svjesniji koliko je bitno zaštititi obalno područje i razviti potrebu i za integriranim upravljanjem obalnim područjem.

Integrirano upravljanje obalnim područjem upućuje na potrebu za očuvanjem prirodnih resursa, zaštite mora, morskih resursa i slično. Donosi brojne smjernice i naime kako možemo na pravilan i siguran način upravljati područjem koje nam je od velike važnosti.

Predmet istraživanja ovog rada je ostvarivost programa integriranog upravljanja obalnim područjem na primjeru Mar Menora. Mar Menor ima sve prethodno navedene probleme. Prenapučenost je, preizgrađenost je, a posjeduje brojna prirodna bogatstva, koja će se, ako se ovakav trend nastavi iscrpiti. Radi toga je razvijen projekt kojim bi se omogućilo očuvanje toga područja za boljitak cijele Španjolske, ali i šire. Tim projektom donesene su brojne smjernice, ciljevi i analize područja Mar Menora, s ciljem rješavanja navedenih problema.

1.2. Svrha i ciljevi istraživanja

Vrlo je bitno ukazati na probleme koji nastaju ovjekovim negativnim djelovanjem na obalno područje. Pored toga važno je i ukazati na potrebu za provođenjem integriranog upravljanja obalnim područjem.

Ciljevi istraživanja ovog rada jesu analizirati probleme i negativne posljedice koje se javljaju na obalnom području Mar Menora, te ukazati na važnost integriranog upravljanja obalnim područjem kako bi zaštitili prirodna bogatstva ovog područja.

Bitno je naglasiti da to nije u interesu svih subjekata, stoga bi se trebali donijeti i provesti brojni zakoni i smjernice kojima će se sankcionirati svi subjekti koji ne poštuju prirodna bogatstva. Radi toga je bitno upoznati javnost s ovom problematikom, i mogu im posljedicama negativnog ljudskog djelovanja.

U radu će se ukazati na:

1. Karakteristike integriranog upravljanja obalnim područjem - na značaj, ciljeve, motive takve vrste upravljanja
2. Karakteristike područja Murcia, odnosno Mar Menor-a
3. Stajališta Europske Unije, Španjolske i regije Murcia pod koju područje Mar Menora spada
4. Aktivnosti projekta Mar Menor
5. Opravdanost za provođenje projekta, financijska sredstva

Ovaj rad rađen je na temelju projekta „CAMP Mar Menor, Feasibility study“

1.3. Dosadašnje spoznaje

Mar Menor je područje koje se nalazi na izuzetno dobrom prostoru, te ga karakterizira veliko prirodno bogatstvo, a to je salinitet. Radi toga, područje je na velikom turističkom udaru, te se su se radi profita izgradili mnogi hoteli, područje je namijenjena turistima, a sve to na štetu prirode.

Program integriranog upravljanja obalnim područjem ima za cilj ublažiti ve nastale i spriječiti pojavu novih problema. Literature vezane za ovu problematiku je vrlo malo, što u jednu ruku prikazuje nesvjесnost ljudi o ovom problemu.

1.4. Znanstvene metode

Pristup pisanju diplomskog rada pod nazivom „Ostvarivost programa integriranog upravljanja obalnim područjem“ je u najvećoj mjeri metodološki postupak, gdje se definirao predmet, odnosno problemi i ciljevi istraživanja.

Također, upotrijebljeno je i nekoliko znanstvenih metoda istraživanja, a to su: metoda klasifikacije, sistematiziranje prikupljenih podataka i njihovo grafičko oblikovanje, na temelju kvantitativnih pokazatelja.

Koristila se i deskriptivna metoda radi opisa i objašnjavanja određenih pojava, kao i metoda komparacije.

1.5. Struktura diplomskog rada

Diplomski rad na temu „Ostvarivost programa integriranog upravljanja obalnim područjem“ osmišljen je kroz sedam međusobno povezanih poglavlja s više potpoglavlja.

Uvodni dio je prvo poglavlje ovog diplomskog rada, te je namijenjeno za definiranje predmeta i problema koji se obrađuju, kao i za svrhu i ciljeve istraživanja. Navedene su i osnovne dosadašnje spoznaje vezane za cjelokupnu tematiku, kao i znanstvene metode koje su korištene u radu.

Drugo poglavlje naziva „Općenito o integriranom upravljanju obalnim područjem“ sadrži osnovne pojmove vezane za integralno upravljane obalnim područjem. Navedene su funkcije i ciljevi kao i etape i faze te vrste upravljanja. Na kraju je stavljen naglasak na općenito stanje obalnog područja Španjolske, te su navedeni brojni problemi. Taj dio poglavlja je uvod u razradu teme o integriranom upravljanju na području Mar Menora.

„Karakteristike područja Mar Menor“ naziv je trećeg poglavlja u kojem su opisane geografske, ekonomske i socijalne karakteristike, te okolišne i ekološke značajke Mar Menora.

Četvrto poglavlje nosi naziv „Strategije i politike koje unapređuju i opravdavaju program upravljanja obalnim područjem Mar Menor-a“. To poglavlje opisuje razne smjernice, politike i ciljeve Europe, Španjolske i regije Murcia. Osim toga objašnjena je i institucionalna struktura područja koje je tema ovoga rada.

Peto poglavlje naziva „Aktivnosti za Mar Menor i njegovo područje utjecaja na program upravljanja obalnim područjem“ navodi sve smjernice i načine djelovanja, kao i informacije i rezultate akcijskih okvira i njihovog područja djelovanja.

Šesto poglavlje se odnosi na razloge radi kojih se provodi projekt, kao i na statistiku financija koje su potrebne za ovaj projekt. Naziv tog poglavlja je

„Opravdanost za "Mar Menor" i područje utjecaja programa upravljanja obalnim područjem“.

Zaključak je sedmo i posljednje poglavlje ovog diplomskog rada u kojem su skupljena sva saznanja vezana za ovu temu. Do tih saznanja došlo se proučavanjem i prikupljanjem podataka koje se odnose na integralno upravljanje obalnim područjem Mar Menora.

2. Općenito o integriranom upravljanju obalnim područjem

Obalno područje definira se kao prostor između mora i kopna, koje u prostornom smislu obuhvaća određeni dio kopna i obalne vode, te izmeđuje obalne vode, obalu, obalnu crtu, više terene u neposrednoj zoni obale, oceanske vode, kao i područje u unutrašnjosti. Ono je dom za oko 60 % stanovništva svijeta. Naseljavanje tog područja je i dalje u tijeku.

Na osjetljivim obalnim područjima dolazi do razvoja turizma, poljoprivrede, industrije, te iskorištavanja morskih resursa, što ostavlja velike posljedice na ta mjesta.

Utjecaji na obalno područje mogu se kategorizirati kao utjecaji na:¹

- obalni razvoj,
- obalnu poljoprivredu,
- obalnu eroziju i naplavlivanje,
- obalni turizam i rekreaciju,
- obalnu industriju, luke i pristaništa,
- industriju ribolova i akvakulture
- kvalitetu voda,
- podvodna energetska i rudna bogatstva

Bitno je napomenuti da dolazi i do određenih konflikata između sudionici korisnici. Ti konflikti rastu u skladu s povećanjem broja stanovnika. Dolazi do raznih vrsta uništavanja, gradnje objekata na mjestima koja nisu prigodna za gradnju, uništavanja životinjskog i biljnog svijeta, buke, uništavanja prirodnih ljepota i arheoloških dobara, prenapučenosti itd.

Radi rješavanja tih konflikata i problema razvijeno je Načelo Integriranog upravljanja obalnim područjem (IUOP). Integrirano upravljanje obalnim područjem je dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istodobno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i

¹<http://hrcak.srce.hr/89782>, Žarko Koboevi : Održivi razvoj i integrirano upravljanje obalnim područjem – procesi uspješne zaštite obalnog mora, Pomorski odjel, Sveučilište u Dubrovniku , str. 178.-179

korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove.²

Također IUOP ima mnogobrojne ciljeve:³

- Utvrditi resurse koje je moguće iskorištavati, a da to ne dovodi do njihove degradacije ili nestanka
- Obnoviti oštećene resurse te tradicionalne ili nove oblike korištenja
- Odrediti razinu korištenja resursa na način da se ne prijeđe nosivi kapacitet (*carrying capacity*) resursne osnove
- Osigurati integritet i bioraznolikost ekosustava
- Umanjiti rizike uništavanja osjetljivih resursa
- Poštovati prirodne procese u obalnim područjima
- Podržavati i razvijati komplementarne umjesto konkurentnih aktivnosti i s time spriječiti izazivanje konflikata u korištenju obalnog područja
- Osigurati da se ekološki i ekonomski ciljevi ostvare uz prihvatljivi trošak
- Osigurati provedbu sudjelovanja zainteresiranih sudionika u procesu
- Razvijati ljudske resurse i unaprijediti institucionalne kapacitete za provedbu IUOP-a

Ciljevi moraju biti jasno definirani, ostvarljivi i pravilno odabrani i rangirani.

Integralno upravljanje obalnim područjem ima i mnogobrojne funkcije:⁴

- Prostorno planiranje koje se odnosi na dugoročno planiranje sadašnjih i budućih korisnika obalnog područja
- Ispravno korištenje obalne zone dovodi do ekonomskog i gospodarskog razvoja (akvakultura, ekoturizam)
- Ekološka zaštita i očuvanje bioraznolikosti koja omogućava održivost korisnika.
- Sukladno i uravnoteženo djelovanje između sadašnjih i budućih korisnika

²http://www.edubrovnik.org/data/1326184830_246_mala_Smjernice%20za%20integralno%20upravljanje%20obalnim%20podru%C4%8Djem%20Dubrova%C4%8Dko%20-%20neretvanske%20C5%BEupanije.pdf (07.06.2014.)

³sajt.com.hr/.../Geografski-aspekti-upravljanja-obalnim-podrujima.doc, (07.06.2014.)

⁴Jurasi Maja: Prilog integriranom upravljanju pomorskim dobrom na otvorenom području: magistarski rad, str. 16-17.

- Zaštita op e sigurnosti od nepogoda izazvanih izravnim posljedicama nepravilnog gospodarenja ili djelovanja
- Upravljanje javne uprave nad obalnim podru jem mora dovesti i rezultirati op oj dobrobiti i razvitku podru ja

2.1. Etape i faze procesa integriranog upravljanja obalnim područjem

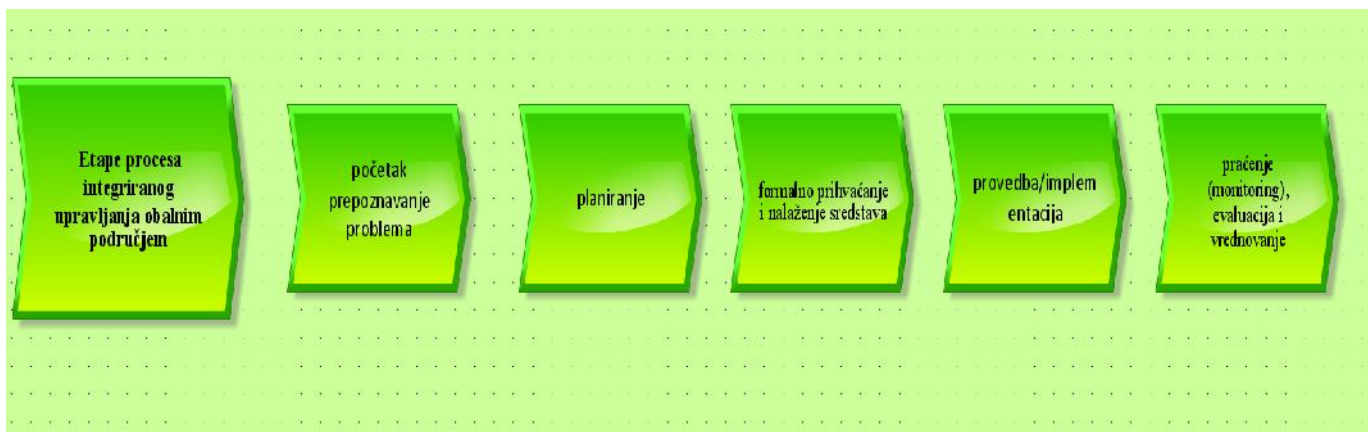
Provedba IUOP-a u nekoj regiji provodi se u nekoliko faza.

Pritom, nekoliko je modela po kojima se provodi sam proces IUOP-a. Jedan od modela je onaj pet etapa:⁵

1. po etak (inicijacija) prepoznavanje problema (analiza stanja),
2. planiranje (uklju uje prikupljanje podatka, razvoj programske politike i donošenje odluka),
3. formalno prihva anje i nalaženje sredstava,
4. provedba / implementacija (uklju uje izvršenje plana, djelovanje i održavanje),
5. pra enje (monitoring), evaluacija i vrednovanje.

Na grafu 1 slikovito su predo ene etape integriranog upravljanja obalnim podru jem

Graf 1: Slikoviti prikaz modela 5 etapa integriranog upravljanja obalnim podru jem

Izvor: izradila studentica

⁵ Op. cit. Žarko Kobeovi , str. 181.

Vrlo je bitno prepoznati, odnosno definirati stvarno stanje situacije na terenu, te prepoznati problem i analizirati ga. Također, za proces upravljanja vrlo je bitno planiranje.

Planiranje je temelj za rješavanje određenog problema. Potrebno je postaviti ciljeve, te odrediti na koje se područja i se zacrtani ciljevi ostvariti. Kod upravljanja obalnim područjem, kako je već i prethodno navedeno bitno je prikupljanje podataka, treba razviti dobru programsku politiku, kao i donesti mnoge odluke koje će utjecati na razvitak i upravljanje obalnog područja.

Ništa od toga nije moguće bez odobrenih financijskih sredstava. Da bi došlo do provedbe, svi prethodno navedeni koraci moraju biti uspješno obavljani.

Kod faze provedbe dolazi do izvršenja plana, ispunjenja ciljeva.

Praćenje (monitoring) je zadnja etapa procesa upravljanja obalnog područja, no nipošto manje važna od već navedenih. Njime promatramo i bilježimo aktivnosti koje se odvijaju u okviru projekta, te prikupljamo informacije o svim dijelovima projekta.

Faze, pa tako i stupnjevi, ciklusi koji se ponavljaju (kontinuiranost procesa), a međusobno su povezani na principima povratne veze, što uz efikasni monitoring, omogućava stalno ažuriranje i osuvremenjivanje svake faze procesa, odnosno konstantno prilagođavanje mnogobrojnim i sve bržim promjenama u realnoj okolini.⁶

Zaključiti je da je proces integriranog upravljanja obalnim područjem dugotrajan, i kontinuiran proces.

Uglavnom se planske strategije odnose na razdoblje od dvadesetak godina, no ako se to razdoblje podijeli na više manjih razdoblja, primjerice od 3-5 godina, cjelokupni postupak bit će efikasniji. To znači da bi usvojene razvojne politike trebale biti definirane kao dugoročne, srednjoročne te kratkoročne. Taj proces, odnosno pristup zahtjeva odgovarajuća tijela koordinacije i kontrole na svim razinama. Potrebna je bezrezervna podrška svih razina i struktura državne uprave.

⁶ Maja Ferdovi : Gospodarenje prostorom i prirodnim resursima u kontekstu integralnog upravljanja obalnim područjem, Ekonomski fakultet Split, str.192

2.2. Obalna područja Španjolske

Španjolsko obalno područje je pod velikim pritiskom radi povećane gustoće naseljenosti. Više od 82 posto svih turista Španjolske posjećuje njeno obalno područje.

Obalne površine Španjolske nekada su bile netaknute. Danas je situacija uvelike drugačija. Prevladavaju vile, golf tereni, te hoteli.

Ekonomska liberalizacija Španjolske nakon 1960-tih značila je, između ostalog, gustu izgradnju svih mediteranskih španjolskih obala visokim zgradama i kolonijama vila.⁷ Također, dolazi i do gubitka proizvodnih obalnih ekosustava, povećane privatizacije obalnog područja, smanjenja kvalitete vode, problema otpadnih voda, velikog broja novih vezova u marinama, ispuštanja industrijskih i otpadnih voda (posebice na području gradova Valencia i Castellon).

Sjeverna obala Španjolske posjeduje veliki udio estuarija, obalnih močvara, te su susjedna područja najviše pogođena povećanjem gustoće populacije.

Obalna erozija je još jedan problem španjolske obale. Dolazi do destrukcije površinskog sloja tla, koja je posljedica onečišćenje podzemnih voda i smanjenje vodnih resursa. Uzrokuje i problem degradacije obalnih sustava duna, čime dolazi do dezertifikacije i smanjenja bioraznolikosti.

Također, slabo se provodi Zakon o zaštiti okoliša u većini španjolskih regija, te su Valencia, Andaluzija i Galicija najugroženije.

Na slici 1 možemo vidjeti prikaz španjolskih regija

⁷ Ivana Jadrić, univ. bacc. Oec.: Razvojni konflikti turizma i okoliša na obalnim područjima i izlazne strategije, diplomski rad, Split, rujan 2012. Str. 22

Slika 1: Prikaz Španjolskih regija – najugroženije: Valencija, Andaluzija i Galicija

Izvor: hr.wikipedia.org/wiki/Španjolske_autonomne_zajednice (24.8.2014.)

Galicija je španjolska regija u kojoj je izgrađen veliki broj hotela, marina, željeznica, autocesta, te se radi toga dolazi do zaključka da je gotovo potpuno urbanizirana.

Tijekom trinaest godina planira se izgradnja 680.000 novih domova. Galicija ima jedan od najviših postotaka vezova za plovila, gotovo 1,66 vezova po plovilu. Usprkos tome planira se povećanje postojećeg broja od 11.6000 na 31.000 vezova.⁸ Radi geografskog položaja, Španjolska je veoma izložena onečišćenju mora uljem s naftnih tankera. Tjesnac Gilbratar i obalna regija Galicija su glavne rute naftnih tankera na putu ka mediteranskim lukama.⁹

Andaluzija je najtoplija europska regija, smještena na rubu Pirinejskog poluotoka. U zadnjih desetak godina povećana je količina urbanih površina, kao i površina namijenjenih za autoceste. Sve je manji postotak riječnih područja i riječnih

⁸ Mirjana Kovačić, Pavao Komadina: Upravljanje obalnim područjem i održivi razvoj, Rijeka: Pomorski fakultet Sveučilišta, 2011, str. 192.

⁹ Biliiana Cicin-Sain, Robert W. Knecht: Integrated Coastal and ocean Management, Island press, 1998., str. 337

prirodnih korita. Mnogo je industrijskih zagađenja, otpadnih voda, velik broj hotela i vezova.

Valenciju pak karakterizira najveći rast umjetnih područja u cijeloj Španjolskoj. Velike su štete na prirodnoj i kulturnoj baštini te regije, a upozorenja Europske unije vezana za zaštitu okoliša u potpunosti su ignorirana. Planira se i daljnja gradnja i nastavak masovnog turizma. Zagađenja obala ovog područja su velika i zabrinjavajuća.

U nastavku diplomskog rada staviti će se naglasak na regiju Mar Menor, na mjere ostvarivosti programa upravljanja obalnim područjem.

3. Karakteristike područja Mar Menor

3.1 Geografske karakteristike

Obalne lagune su područja koja sadrže masu više ili manje opsežne slane ili boate vode. One predstavljaju niz prirodnih osobina koje su osobito zanimljive.

Obalna laguna Mar Menor nalazi se u španjolskoj regiji Murcia. Relativno je izolirana od susjednog otvorenog mora, stoga ima ekstremne vrijednosti saliniteta i temperature, te vrste koje nastanjuju to područje treba posebno prilagoditi tim promjenama.

Površina joj je 135,24 km². Vrijednosti slane su između 42 i 47 g / L.¹⁰

Voda se izmjenjuje između Mar Menora i Mediterana. Taj proces se obavlja uz pomoć tri kanala: Las Encañizadas, El Estacio i Marchamalo (**Slika 2**)

Slika 2: Prikaz kanala kojima se izmjenjuje voda

Izvor: http://www.dsie.upct.es/proyectos/web_cms/laguna_costera_mar_menor.html

¹⁰ http://www.dsie.upct.es/proyectos/web_cms/laguna_costera_mar_menor.html, (22.05.2014.)

Regiju karakterizira sušna Mediteranska klima, s prosječnim godišnjim padalinama ispod 350 mm, iako viša planinska područja dobiju oko 500 mm padalina godišnje. Temperature su u skladu s mediteranskim modelom, s vrućim ljetima kada je temperatura i 40° C, a zime su blage i kratke.

Regija je u domeni Baetic planinskih lanaca, a uključuje robustan teritorij u kojem se planinski lanci izmjenjuju s dolinama, velikim depresijama i nizinama. Obala Murcie duga je 170 km, a karakteriziraju je kamenita područja koja se izmjenjuju s malim plažama i uvalama.

Okoliš je kombinacija europskog i sjevernoafričkog utjecaja. Jedan od najvažnijih obilježja krajolika u regiji Murcia je prostorni raspored mozaik uzorka. Tu je kontrast između planina i dolina, s kontinuiranim protokom rijeka i potoka, stjenovitih obala i velikih sedimentnih plaža. Takvo bogatstvo krajolika nije određeno samo geomorfološkom raznolikosti, već i ekstremnim varijacijama u fizičkim značajkama.

Zbog svoje posebnosti sušni pejzaži čine tzv. pustinski predio.

Drugo jedinstveno područje je slana obalna laguna poznata kao Mar Menor. Najveća je obalna, slana laguna u Sredozemlju, kao i najvažnije morfološko područje u regiji Murcia. Imaju i malu količinu obalne morfologije i maksimalnu dubinu od 7 m, odvojena je od Mediteranskog mora 22 km dugom pješčanom barijerom La Manga.

Uključivanje uz obalni pojas (1,260 hektara) se smatra prihvatljivo i preporučljivo jer odvaja Palos rt od rta Negrete, koje uključuje i dio SPAMI (Specially Protected Area of Mediterranean Importance) susjedne obale, prostor potreban za upravljanje svojim otokom.

Na slikama 3 i 4 je prikaz lagune Mar Menor

Slika 3: Mar Menor

Izvor: <http://blacknuba.wordpress.com/2011/01/08/como-era-la-manga-entre-1963-y-1980/>

Slika 4: Panoramski pogled na Mar Menor

Izvor: <http://www.laopiniondemurcia.es/comunidad/2011/01/09/objetivo-mar-menor/294865.h>

3.2. Socijalne i ekonomske karakteristike

Opine u CAMP području imaju nisku stopu nezaposlenosti u odnosu na regionalnu razinu. Fuente Alamo i Torre Pacheco, opine u unutrašnjosti, imaju najniže stope nezaposlenosti od svih. Takva situacija je radi poteškoća u postizanju alternativnog društvenog i gospodarskog razvoja nakon napuštanja rudarstva.

Trenutna turistička i poljoprivredna iskorištavanja teritorija i njegovih resursa su glavna ekonomska snaga CAMP područja, koje imaju odjek i na druge aktivnosti.

Postoje tri potpodručja unutar područja koje se razlikuju po ekonomskim aktivnostima: rudarstvo i industrija - područje koje obuhvaća i opine La Unión i Cartagena, turističko područje - oko Mar Menor lagune i dio Sredozemnog mora (opine Los Alcázares, San Javier i San Pedro) i poljoprivredno područje (Murcia, Fuente Álamo i Torre Pacheco)

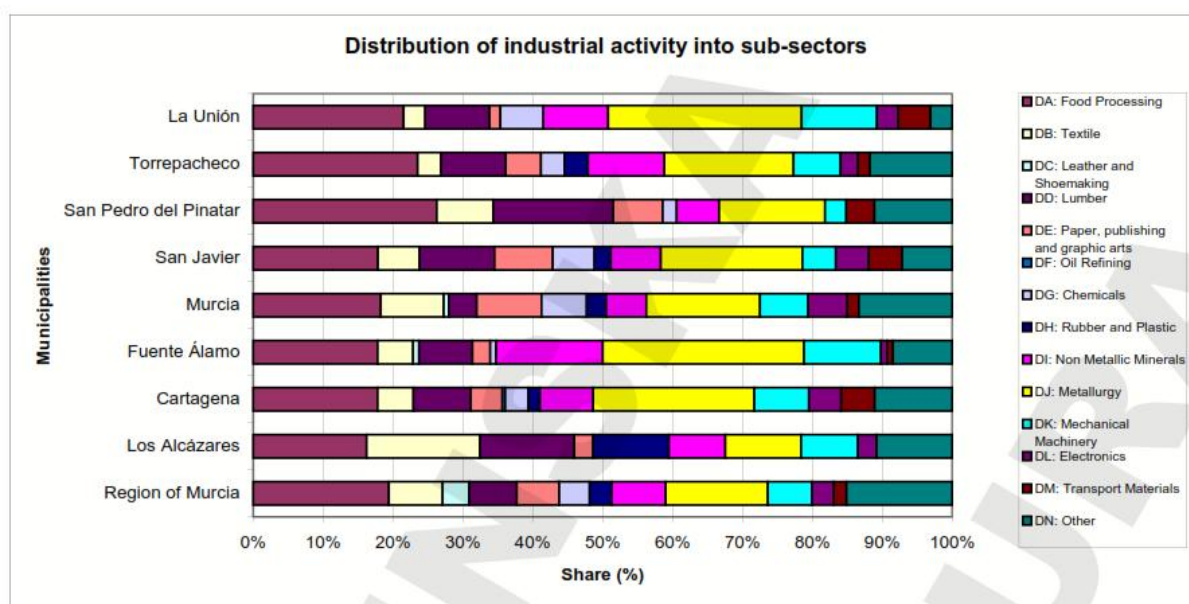
Pozornost je privukla činjenica da mnogi socijalni i ekonomski podaci imaju geografsku referencu na područje CAMP-a, jedan dio je u potpunosti u nadležnosti CAMP-a, a to su opine Cartagena i Murcia.

To je tako zbog dva razloga: prvobitno, zbog poteškoća u izradi i postupanju sa statističkim podacima za odabir lokalnih karakteristika te, sljedeće, što su isti „stupovi“ jedne od najvažnijih razvojnih osi teritorijalne mreže između koje je CAMP područje ubačeno tj. umetnuto što objašnjava socijalnu i ekonomsku transformaciju.

Važnost industrijskih aktivnosti u CAMP području je vrlo ograničena, te broj industrijskih objekata varira oko 6.5 %. Ova brojka uključuje samo one opine čije granice su u cijelosti unutar područja.

U nastavku, pomoću grafa 2, prikazan je profil industrijskog sektora prema ekonomskoj aktivnosti svake od opina u odnosu na prosječan sektorski profil za regiju Murcia.

Graf 2: Prikaz industrijskih aktivnosti

Izvor: CAMP Mar Menor, Feasibility Study, str. 55

3.3. Okolišne i ekološke značajke

Geomorfologija okoliša - Sierrina okolna područja su Cartageni, Carrascoy - El Valle i Columbares, i dio Baetic planinskih lanaca koja imaju veliku geološku kompleksnost.

Dakle, Cabezo Gordo je sastavljen od materijala iz metamornih slojeva koji datiraju iz trijasa, ima mramorni sloj goleme snage, i glavninu vapnenastih stijena.

U Cabezos San Ginésu i El Sabinaru nalazi se vapnenac sa veim udjelom ugljikovog dioksida, koji se proteže ležištima, dok su El Carmolí i Mar Menor otoci veinom izgrađeni od vulkanskih stijena.

Obala lagune je niska, koja nije u svim dijelovima pješčana. Drugi aspekt interesa je postojanje solana stvorenih na ušću u povremenih potoka i u unutrašnjim depresijama, omeđenih uskim sustavom dina. Pješčani pojas La Mange potječe iz tombolo - formacije na postolju stvorenom od vulkanskih oblika koji postoje u tom području.

Hidrološki sistem – Mar Menor mreža odvodnje sastoji se od povremenih tokova i riječnih korita koji teku diskontinuirano (tek pri obilnijim padalinama) na različitim mjestima i različitim periodima. Glavni privremeni tokovi su: Los Alcázares, Miranda, Beal, Albujión, Carrasquilla i Siete Higueras.

Uporaba zemljišta u op inama koje su uključene u CAMP područje je najviše je okarakterizirana prevlašću u poljoprivredne namjene i nedostatkom šumskih područja, koja se uglavnom nalaze u gorju koje uokviruje Mar Menor. Dakle, prostor posvećen poljoprivredi iznosi 72% od ukupne površine tih op inama, što je brojka iznad regionalnog prosjeka (54,3%).

S druge strane, postotak šumskih područja (22%) je to no pola regionalnog prosjeka (43,0%).

Drvena šumska područja su zemljišta prekrivena vrstama drve a prevladavaju eg biljnog o itovanja i sa samo dijelom ukupnog kapaciteta prekrivenost njima je jednak ili ve i od 20%.

Šumska područja predstavljaju dio zemljišta okupiranog od strane spontano rastu ih biljnih vrsta i njihovog područja utjecaja podložnog aktivnostima od strane ovjeka. Isto tako, ona uključuju rijetko raznolike nasade razli itih vrsta drva, bez obzira jesu li autohtoni ili ne, pod uvjetom da je ljudska intervencija na njima rijetka, a isključuje one vrste koje se tretiraju kao kultura, to jest, gdje se uključuju este i znatne intervencije za dobivanje vo a, dekorativnih elementa, liš a, kemijskih spojeva, cvije a, vrtlarstva (vjerojatno e se u budu nosti biomasa morati dodati na ovaj popis).

Poljoprivredna površina je zemlja zasijana ili prekrivena zeljastim biljkama i / ili razli itim usjevima, bilo da su godišnjeg ili višegodišnjeg karaktera, koja zahtijeva snažnu ljudsku intervenciju, a ona može sadržavati plodove sa drvnih ili grmovitih vrsta. To uključuje farme, šumske istine ili povremeno kultivirana šumska područja kada je udio kapaciteta pokriven šumom manji od 10%, kao i rasadnik izvan šumskih područja (ak i ako su posve eni šumskim vrstama).

Neproductivna površina je udio zemljišta prekriven objektima, gradskim parkovima (mogu biti šumovita), cestama (uz iznimku staza u šumskim područjima), drvoobloženim šetnicama, kamenolomi, glavnim vodovima ili drugim strukturama napravljenim od strane ovjeka , uz uvjet da imaju pružanje ve e od 0,25 hektara.

Mo varno područje sastoji se od lagune, prirodnih bazena, mo vara, mo varnih područja i povremenih vodenih tokova u kojem je voda prisutna barem šest mjeseci tijekom godine.

Vodene površine obuhva aju dio zemljišta koje se sastoji od rijeka, jezera, akumulacija, kanala ili ribnjaka koji imaju kontinuirano područje ve e od 0,25 hektara, a drži vodu prakti ki tijekom cijele godine.

Bitno je i spomenut moguće posljedice na okoliš, ako određene mjere zaštite okoliša ne budu usvojene.

Urbana ekspanzija, nova infrastruktura, povećanje industrijske poljoprivrede, konsolidacija akvakulture, te uklanjanje tradicionalne običaja uzrokuju određene posljedice.

Urbana ekspanzija uzrokuje:¹¹

- Zagađenje okoliša,
- Promjene zemljišta,
- Povećanje prirodnih rizika, gubitak zajednica i kulturnog naslijeđa

Posljedice nove infrastrukture su:

- Modifikacija obalne dinamike
- Povećanje dostupnosti područja, prometa i rekreacijske djelatnosti
- Zagađenje okoliša

Posljedice povećanja industrijske poljoprivrede su:

- Prevelika eksploatacija vodonosnika i zaslanjivanja tala.
- Promjena tla, eutrofikacije lagune
- Napuštanje tradicionalne uporabe uzrokuju i gubitak kulturalnih vrijednosti i bioloških raznolikosti

Važna činjenica je i da teški strojevi koji se koriste pri obradi poljoprivrednih površina zbijaju tlo. Uslijed zbijanja dolazi do neželjenih promjena u tlu i stvaranja nepovoljnih uvjeta za rast i razvoj biljaka, što dovodi do smanjenja uroda, ali i drugih negativnih posljedica kao što su smanjenje plodnosti tla, povećana erozija (erozija je prirodni proces koji nastaje pomicanjem krutih tvari, zemlje, blata, kamena, pod utjecajem vjetra, vode) i povećana potreba za mineralnim gnojivima.¹²

Konsolidacija akvakulture uzrokuje:

- Gubitak i promjenu staništa i zajednica

Uklanjanje tradicionalnih običaja za posljedicu ima:¹³

- Gubitak i promjenu staništa i zajednica

¹¹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

¹² <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/article.php?storyid=8> (3.9.2014.)

¹³ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Gubitak i promjenu nekih kulturnih vrijednosti

Mar Menor laguna prima odvodnju iz susjedne ravnice Campo de Cartagena što uzrokuje visoku razinu organskih ostataka, gnojiva, pesticida, te teških metala.

Zaga enje vode u laguni rezultat je ljudskih aktivnosti u tom podruju, uglavnom zbog poljoprivrednih drenaža koja proizlazi iz navodnjavanja polja.

One iš enje nitratima povezano je s gnojidbom i navodnjavanjem zemljišta. Veliki dio tvari sadržanih u poljoprivrednim tlima Campo de Cartagena ulazi u lagunu kroz površinu ili podzemnu odvodnje. Otpadne vode su također veliki izvor dušika.

Poljoprivreda daje najveći i doprinos NPS zaga enju¹⁴. Razlog tome je višak dušika iz gnojiva.

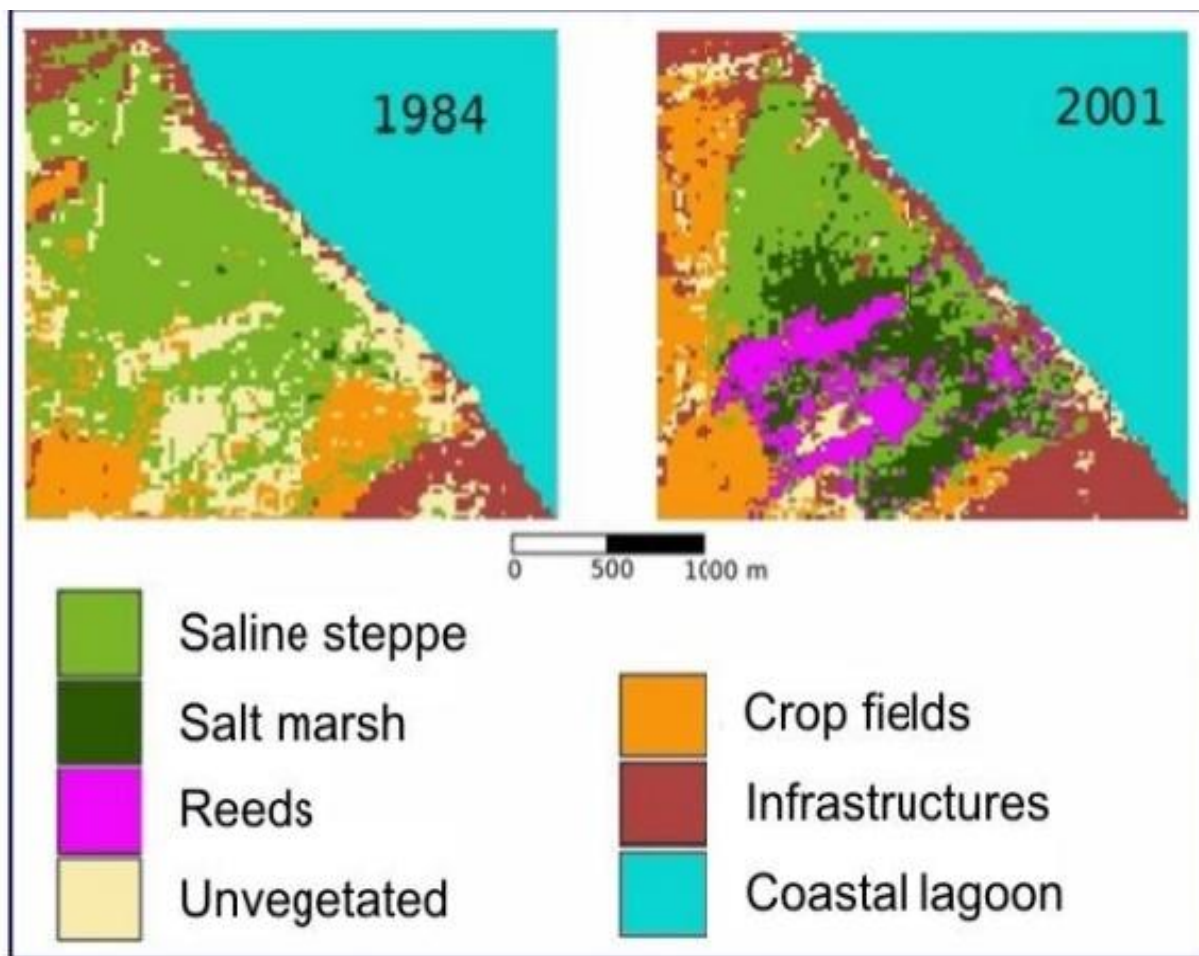
Proces eutrofikacije mogao bi izazvati ozbiljne promjene u Mar Menor laguni, i to ne samo što se tiče ekološkog stanja i vrijednosti biološke raznolikosti, već i u pogledu i trenutne socioekonomske djelatnosti, osobito turizma i ribolova.

Nova urbano-turistička kretanja proizvela su degradaciju krajolika, gubitak bioraznolikosti i plodna tla, kao i ozbiljne ekološke probleme vezane uz gospodarenje otpadom, otpadnim vodama, te prometom, što će zahtijevati novu obradu voda i infrastrukturu.

Na slici 5 možemo vidjeti usporedbu vegetacije u godinama 1984. i 2001. Možemo uočiti znatne promjene vegetacije, primjerice 1984. godine prevladavale su slane stepe i močvare, dok u 2001. godini povećava se količina izgrađene infrastrukture, a što se vegetacije tiče pojavljuje se znatna količina trske. U sadašnjosti je nastavljen trend iz 2001. godine, izgrađena je velika količina infrastrukture. Uzrok je razvoj turizma.

¹⁴ NPS - One iš enje se odnosi na one iš enje voda i zraka iz difuznih izvora

Slika 5: Razvoj vegetacije u Marine del Carmolí – Mar Menor

Izvor: http://lagoons.biologiaatua.net/wp-content/uploads/downloads/2012/11/LAGOONS_Report_MarMenor1.pdf

Sedimenti lagune sadrže veliku količinu teških metala. To je posljedica rudarstva. Iako se rudarska aktivnost na ovom području ne vrši već godinama, i danas su uočljive posljedice.

Područja El Beal and Ponce nose veliku količinu teških metala, naročito nakon oborina.

Na slici 6 možemo vidjeti otjecanje vode tijekom kišne sezone koja može uvesti veliku količinu teških metala u lagunu.

Slika 6: Otjecanje vode tijekom kišne sezone

Izvor: http://lagoons.biologiaatua.net/wp-content/uploads/downloads/2012/11/LAGOONS_Report_MarMenor1.pdf

Veliki problem Mar Menor-a je i prenapučenost i izgradnja infrastrukture, pogotovo turističkih naselja uz samu obalu oceana.

Ljudska invazija na zemljišta nalazi se u neposrednoj blizini riječnih dolina, te za vrijeme jakih kiša, može doći i do poplava.

La Manga karakterizira široka plaža i pustinjski sustavi, no oni su teško oštećeni usred urbanog razvoja, a više od 60 posto pijeska je nestalo tijekom posljednjih 30 godina.

Na slici 7 možemo vidjeti primjer nekontroliranog urbanog razvoja u javnoj domeni.

Slika 7: Nekontrolirani urbani razvoj

Izvor: http://lagoons.biologiaatua.net/wp-content/uploads/downloads/2012/11/LAGOONS_Report_MarMenor1.pdf

Izbor područja na koje će se projekt staviti na snagu ovisi o nizu kriterija procijenjenih na stimulativan način, tako da većina kriterija može biti na injena integracijom teritorijalnih problema koji proizlaze iz ekoloških problema unutar akcija koje se poduzimaju s ciljem sprežavanja i ispravljanja njihovih uzoraka:¹⁵

- Visok stupanj teritorijalne kohezije i geografske uniformnosti zbog ograničenih barijera nametnutih strukturi fizičkog okoliša
- Svijest o društvenom, kulturnom i institucionalnom identitetu se povijesno razlikuje, kao i postojanje niza međusobnih odnosa između u gospodarskih aktivnosti koje se provode.
- Područje je procijenjeno u skladu s teritorijalnim opsegom problema okoliša, njihovim uzorcima i uinkovitosti mjera koje vode do njihovih rješenja.

¹⁵ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

4. Strategije i politike koje unapređuju i opravdavaju program upravljanja obalnim područjem Mar Menor-a

4.1. Europa

Politike Europske Unije imaju ključnu važnost s obzirom na ICAM, kako u smislu izravnog utjecaja koje oni mogu imati na fizičkom okruženju, okolišu, bilo da je obalni, morski, zemaljski, te u smislu njihova utjecaja na integracijske sposobnosti mjera vezanih za odvajanje sektorskih politika.

Princip integracije okoliša u politikama Unije trenutno predstavlja jedan od temelja djelovanja Zajednice u pitanjima koja se odnose na okoliš.

Europsko vijeće održano u Göteborgu 2001. godine, je donijelo odluke vezane za glavne smjernice strategije Europske unije u korist održivog razvoja, prihvaćene od strane Komisije.

Po pravu XIX. Sporazuma posvećenom okolišu, članak 174. određuje osnovne ciljeve politike Zajednice u ovom području: očuvanje, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša, zaštita zdravlja ljudi, razumno i racionalno korištenje prirodnih resursa i poticanje mjera na međunarodnoj razini s ciljem suočavanja s ekološkim problemima

Ciljevi politike Europske Unije su iznijeti u Akcijskom programu od 1970. do 1999. godina. Doneseni su zakoni koji se bave okolišem, ekološkim problemima, te su postignuti dobri rezultati za pojedine probleme, ali rješenje za ozbiljnije probleme okoliša je i dalje na čekanje.

Europski parlament i Vijeće su usvojili šesti program djelovanja zajednice u pitanjima koja se odnose na okoliš. Šesti akcijski program, koji obuhvaća desetogodišnje razdoblje nakon njegova usvajanja, predstavlja bitnu strategiju vezanu za zaštitu okoliša.

Naglasak je na četiri prioriteta područja: klimatske promjene, prirodne i biološke raznolikosti, okoliš i zdravlje, prirodne resurse i otpad.

S druge strane, postoje smjernice i politike Unije, koje se odnose na okoliš, te mogu imati utjecaja na upravljanje obalnim resursima.

Među njima moraju se isticati zakonodavni akti o kontroli zagađenja, kvaliteti zraka i vodnih resursa; Direktiva o cjelovitom sprječavanju i kontroli onečišćenja;

Okvirna direktiva o vodama; Direktiva za procjenu utjecaja na okoliš; Direktive o pticama i staništima i različite strategije koje se odnose na bioraznolikost, krajolik, održivi razvoj, itd. Nema sumnje da sve one mogu igrati osnovnu ulogu kada je riječ o stavljanju ICAM-a na snagu.

Zajednička poljoprivredna politika (PAC) proizlazi iz ugovora (članci 32-38). Prema stavku 1. članka 33., njegovi ciljevi su:¹⁶

- Povećanje produktivnosti uzgoja
- Pravedan životni standard stanovništva koje se bavi poljoprivredom.
- Stabiliziranje tržišta.
- Zajamena sigurnost opskrbe.
- Zajamene povoljne cijene materijala za potrošača

Unatoč činjenici da je turizam jedna od glavnih europskih, socijalnih i ekonomskih sila, prije svega u obalnim područjima, u ovom trenutku EU nema nikakav konkretan propis koji bi se mogao posebno primjenjivati na turističke aktivnosti.

Također, iako ne postoji posebno poglavlje posvećeno ribolovu, Ugovor o osnivanju Europske Zajednice dodjeljuje na PPC (Community Fishing Policy) iste opće ciljeve kao na zajedničku poljoprivrednu politiku (PAC), (članak 33.).

Što se transporta tiče, najavljene su inicijative u tri osnovna sektora :

- Poboljšanje kvalitete s ciljem stvaranja integriranog prometnog sustava pomoću napredne tehnologije
- Poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta s ciljem poticanja učinkovitog i jednostavnog korištenja usluga prijevoza
- Poboljšanje kvalitete prometne povezanosti između UN-a i trećih zemalja
Brigu o tome vrši Community Transport Policy.

Po pitanju energetske politike u Europskoj uniji, glavni cilj je da se zajamili sigurnost opskrbe energije po pristupačnim cijenama za sve potrošače, održavanje i poticanje zdravog natjecanja u europskom energetsom tržištu.

Tri prioriteta energetske politike su: konkurentnost, sigurnost opskrbe i zaštita

¹⁶ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

okoliša. Balansiranje tih ciljeva je kompatibilno s ciljevima ICAM-a. Za to je zadužena organizacija Community Energy Policy.

Vrlo bitno je i pitanje voda. Tu svoju ulogu ima Water Community Policy: Water Framework Directive.

U skladu sa priopćenjem Komisije izdanog 21.02.1996. zadani su sljedeći ciljevi:¹⁷

- Zajamena opskrba pitkom vodom
- Zaštita i očuvanje voda
- Ograničenje od elementarnih nepogoda (suša i poplava)

Kod pitanja vezana za teritorij, Unija smatra da moraju biti zajamena i zagarantirana sljedeća načela u svakoj njenoj regiji:

- Socijalna i ekonomska kohezija
- Očuvanje i upravljanje prirodnim resursima i prirodnom baštinom
- Veća uravnotežena konkurentnost na europskom teritoriju.

Za to je nadležna organizacija Community Territorial Policy.

4.2. Španjolska

Ciljevi Španjolske strategije održivog razvitka su:¹⁸

- Identificirati s kojim se izazovima održivog razvoja susresti
- Prepoznavanje mogućnosti
- Prikupljanje doprinosa
- Uspostava ključnih područja koja zahtijevaju akciju.
- Koordinacija različitih politika na participativan način.

U obalnim područjima potrebno je vratiti kvalitetu okoliša primorskim mjestima, kao što su plaže, sustavi duna, močvare, itd., koji zaslužuju posebnu zaštitu za očuvanje prirodnog bogatstva naše obale, a da ne spominjemo njihovu važnu

¹⁷ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

¹⁸ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

financijsku reperkusiju s obzirom na značaj turističkog sektora u španjolskom gospodarstvu.

Glavna područja djelovanja odnose se na:¹⁹

- Implementaciju i obnovu biljnog pokrova
- Očuvanje i održivo korištenje biološke raznolikosti
- Otpad
- Onečišćenje zraka i okoliša
- Morski okoliš
- Obalu i obalno područje
- Meteorologiju
- Upravljanje okolišem u rudarskoj industriji.
- Aktivnosti usmjerene na okoliš i upravljanje hidrološkim resursima.

Environment, Nature Conservation and Hydrological Resources Policy zadužena je za brigu oko okoliša, prirode, mora.

Što se tiče poljoprivrede i ruralnih područja, nadležna je organizacija Agriculture and Rural Development Policy.

Osnovna područja djelovanja su:²⁰

- Poboljšanje u agrarnim strukturama i proizvodnim sustavima.
- Reguliranje proizvodnje.
- Poboljšanje u preradi i poljoprivrednim proizvodima
- Ruralni razvoj.
- Zaštita okoliša

Fishing Policy ima nadležnost za ribolov. Španjolska vladina tijela koja su odgovorna za planiranje ribolova, poduzimaju sljedeća razmatranja i ciljeve kao polazište:

- Davanje apsolutnog prioriteta za obnovu i modernizaciju ribolovne flote
- Jačanje akvakulturnog sektora
- Poticanje prerade i distribucije ribolovnih i akvakulturnih proizvoda, u svrhu povećanja dodane vrijednosti, kvalitete i konkurentnosti

¹⁹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

²⁰ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Traženje i pronalaženje novih ribolovna područja

Također, postoje mnoge mjere vezane za razvoj turizma. O tome brine Tourist Policy, a španjolska vladina tijela u narednim godinama moraju predvidjeti:²¹

- Održivi razvoj turističkih odredišta (iz okoliša, gospodarskog, kulturnog i društvenog stajališta).
- Optimizaciju upravljanja turističkog poslovanja (upravljanje kvalitetom i tehnološki razvoj)
- Turizam - u svezi osposobljavanja za održivi razvoj industrije

Što se prometa tiče, u narednim godinama, država predviđa poduzimanje mjera u:

- Dovršetku željezničke mreže visokog kapaciteta
- Modernizaciji i proširenju željezničke komunikacije
- Stvaranju nove aerodromske infrastrukture koja je u stanju reagirati na rast zračnog prometa.
- Povećanje kapaciteta postrojenja i povećanje konkurentnosti države

Vrlo bitna tematika je i energija. Prioriteti su sljedeći:

- Dovršetak mreže upovezanosti.
- Poboljšanje distribucije električne mreže.
- Dovršetak i poboljšanje plinskih transportnih i distribucijskih mreža.

Kod pitanja vodnih resursa, namjeravaju se ostvariti ciljevi kao što su:

- Postizanje dobrog ekološkog stanja u hidrauličkoj javnoj domeni.
- Zadovoljavanje sadašnje i buduće potrebe za vodom pomoću racionalne, održive, uravnotežene i pravedne eksploatacije vode

²¹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

4.3 Regija Murcia

Regija Murcia također priprema buduću Strategiju održivog razvoja. Takva strategija je zamišljena kao instrument za integraciju regije znanja i mudrosti i njezinih vrijednosti u vezi održivosti.

To se mora omogućiti identifikacijom manjka, ciljeva, obveza i instrumenata, tako da su u stanju voditi strateške političke odluke i svoje instrumente da bi se stekla trajna ravnoteža u postizanju bolje kvalitete života.

Bitan je rad na:²²

- Identifikaciji i odabiru ciljeva strategije.
- Identifikaciji i odabiru strateških linija.
- Identifikaciji i odabiru akcija i obveza.
- Pripremi postupaka ocjene.
- Priprema u sustavu pokazatelja za planiranje.

Regija Murcia se obvezala na racionalnije korištenje resursa i stvaranje najmanjeg utjecaja na okoliš.

U svojim ranim fazama, strategija je pronašla podršku u nizu ekoloških instrumenata koji djeluju kao polazne točke:

- U pitanjima koja se odnose na kvalitetu okoliša Regije Murcia
- U pitanjima koja se odnose na prirodne resurse i očuvanje prirode regije Murcia
- U pitanjima koja se odnose na obrazovanje

Plan strateškog razvoja regije Murcia uspostavlja opći okvir za djelovanje od strane državnih tijela i djeluje kao smjernica za postupke od strane društvenih i gospodarskih imbenika.

Plan je identificirati osam kritičnih točaka ili strateških ciljeva gospodarskog i socijalnog razvoja regije.²³

²² CAMP Mar Menor, Feasibility Study

²³ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Podešavanje osnovne prometne i komunikacijske infrastrukture, jam enje regionalnog povezivanja tržišta
- Promocija važnosti okoliša u društvenom i gospodarskom podru ju
- Prilagodba obuke na model socijalnog i ekonomskog razvoja koji jam i uvo enje obrazovnih mogu nosti i njihovu specijalizaciju u cilju poticanja otvaranja novih radnih mjesta.
- Modernizaciju poslovne kulture i upravljanja, tako što se daje predanost kvaliteti i internacionalizaciji
- Tehnološke inovacije
- Održivo korištenje prirodnih resursa kako bi optimizirali njihove eksploatacije kao bogatstvo
- Jednake mogu nosti i poboljšanje kvalitete života
- Teritorijalna dekoncentracija i decentralizacija kao model za regije internog razvoja

Vrlo je bitno ostvariti ciljeve vezane za prirodu i okoliš (Nature and Environment Conservation Policy):

- Priprema regije za utjecaje koji proizlaze iz klimatskih promjena
- Spre avanje one iš enja tla i regeneraciju one iš enih tala
- Provo enje procjene utjecaja na okoliš
- Formiranje Inspekcija zaštite okoliša
- Izrada programa tehni ke pomo i za tvrtke
- Smanjivanje nastanka otpada, reciklaža itd.

S obzirom na zaštitu i o uvanje prirode, osnovni ciljevi koji proizlaze iz "Regionalne strategije za o uvanje i održivo korištenje biološke raznolikosti" su:

- Poticanje - suradnja me u zainteresiranim stranama
- Integriranje bioraznolikosti u sektorske i intersektorske politike.
- Stvaranje mehanizama za upravljanje prirodnim resursima.
- Poticanje istraživanja, znanja i izobrazbe u podru ju biološke raznolikosti.
- Poticanje komunikacije i obrazovanja za biološku raznolikost.
- Osmišljavanje regulatornih i financijskih instrumenata

Regionalna politika pokušava osigurati dovoljnu zalihu zemljišta, u smislu kvalitete i količine, za stambenu i industrijsku uporabu, omogućiti rast i poboljšanje konkurentnosti u regiji.

Glavni ciljevi regionalne poljoprivredne politike su:²⁴

- Planiranje i provedba poljoprivrednih istraživačkih programa i prijenos rezultata ostvarenog u sektoru
- Poticanje poljoprivredne proizvodnje i poboljšanje zdravlja biljaka.
- Potpora za hranu i poljoprivredu dajući poticaj za tehnološke inovacije
- Poticanje stojarstva i zdravlja stoke

Temelji regionalne ribolovne politike nalaze se u pokušaju postizanja racionalnog i održivog iskorištavanje ribolovnih dionica.

Njezini glavni pravci djelovanja su:

- Obnova i obnovu ribarske dionice kroz zaštitu obalnog područja.
- Uredbe o ribarstvu kroz regulaciju ribarstva i praćenje istog.
- Razvoj akvakulture,
- Razvoj strukturnih mjera koje se odnose na ribolovne flote, ribolov, marketing i preradu proizvoda ribarstva.
- Obuka i istraživačke aktivnosti

U okviru regionalne strategije, bitno je spomenuti i turistički sektor. U ovoj regiji turistički sektor je dužan da postane jedan od temeljnih stupova koji podržavaju gospodarstvo, posebno u sektoru usluga.

Postoje vanjska i unutarnja razina. Vanjska se odnosi na promociju turizma na temelju kvalitete, diversifikacije i lojalnosti klijenata. Unutarnja razina se odnosi na kontinuirani napredak u organizaciji na temelju štedljivosti resursa, u inkovitog djelovanja kontinuiteta i nadzora.

Na kraju je bitno spomenuti i hidrometeorološki plan korita rijeke Segura koji uključuje sljedeće zadatke:

²⁴ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Inventar hidroloških resursa
- Raspodjelu i rezervacija sredstava za sadašnje i budu e namjene i zahtjeve
- O uvanje ili obnova ruralne sredine
- Osnovne karakteristike kvalitete vode i one koje se ti u regulacije prosipanja kanalizacije
- Smjernice za nadopunjavanje i zaštitu vodonosnika

Rijeka Segura je od izuzetne važnosti za ovo područje. Najvažniju ulogu ima u natapanju površina vo a, povr a, cvije a. Dužine je 325 kilometara, te se ulijeva u Sredozemno more južno od grada Alicantea.

4.4. Institucionalna struktura

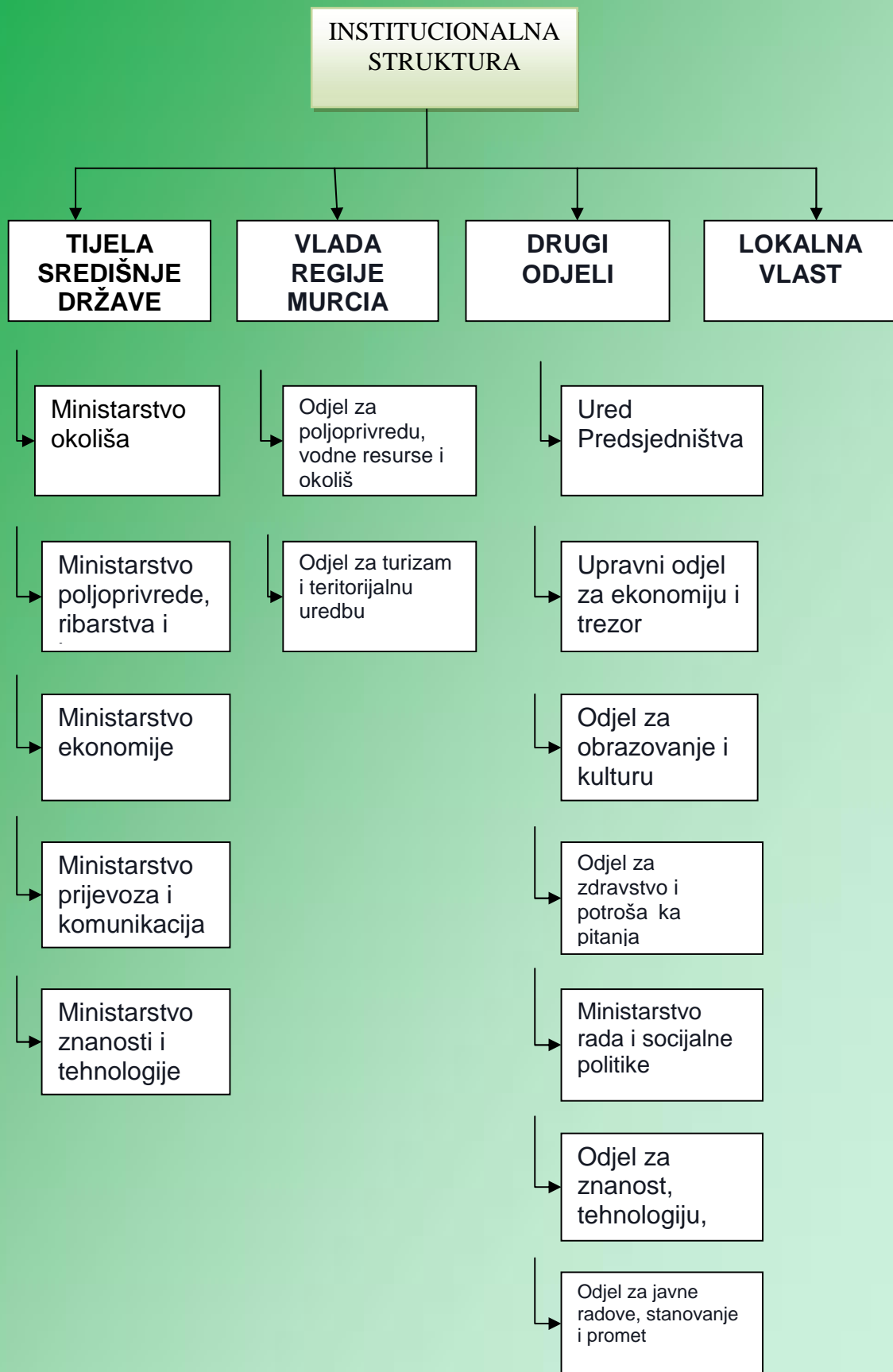
Mnoga javna tijela bave se pitanjem Mar Menora, te na brojne načine sudjeluju u ovom projektu, bilo da se bave pitanjima od interesa za ICAM, ili pak integracijom okoliša i promicanjem održivog korištenja resursa.

Na grafu 3 prikazana je institucionalna struktura, te je vidljivo da glavnu ulogu u ovom projektu imaju tijela središnje države, vlada regije Murcia, lokalna vlast, te drugi odjeli koji se granaju u brojna ministarstva i odjele. U sklopu tijela središnje države sudjeluju Ministarstvo okoliša, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i hrane, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo prijevoza i komunikacija, te Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Što se ti e Vlade regije Murcia, važnu ulogu imaju Odjel za poljoprivredu, vodne resurse i okoliš i Odjel za turizam i teritorijalnu uredbu.

U radu drugih odjela sudjeluju Odjel Predsjedništva, Upravni odjel za ekonomiju i trezor, Odjel za obrazovanje i kulturu, Odjel za zdravstvo i potroša ka pitanja, Ministarstvo rada i socijalne politike, Odjel za znanost, tehnologiju, industriju i trgovinu, te Odjel za javne radove, stanovanje i promet.

Graf 3: Prikaz institucionalne strukture

Izvor: Izradila studentica

Ministarstvu zaštite okoliša povjerena je velika odgovornost kako za okoliš, tako i za upravljanja iznimno važnim prirodnim resursima u okviru CAMP-a za ICAM zahvaljuju i integraciji zaštite okoliša i održivog korištenja resursa.

ICAM zahtjeva obavljanje određenih dužnosti Središnjih ureda.²⁵ Središnji ured za kakvoću i procjenu okoliša odgovoran je za:

- Formaciju nacionalne kontrole i kvalitete u koordinaciji sa samoupravnim regijama uzimaju i u obzir pravila i propise koje je postavio UE i druga međunarodna tijela u skladu s održivim razvojem.
- Priprema i praćenje Nacionalnih planova vezanih za urbani i opasni otpad, te Nacionalnog plana za regeneraciju zagađenih tala
- Razvoj i instrumentaciju radnji potrebnih za pokretanje programa 21, usvojenog 1992. godine na konferenciji u Rio, u suradnji s Tijelima Vlade
- Sudjelovanje u međunarodnim institucijama i praćenje provedbe međunarodnih ugovora u svezi s pitanjima koja su odgovornost ovog Ureda
- Podnošenje prijedloga za proglašavanje utjecaja na okoliš odgovornost je Narodne vlade, što je regulirano propisima koji su trenutno na snazi.
- Provođenje mehanizama koji dovode do integracije okoliša u različitim gospodarskim sektorima i praćenje njihova djelovanja.
- Operativna kontrola kompanije u državnom vlasništvu - EMGRISA (uloga: upravljanje i obrada industrijskog otpada i onečišćenih tala)

Državni ured za očuvanje prirode ima sljedeće zadatke:

- U koordinaciji sa samoupravnom regijom, formulira politiku očuvanja prirode, od osnovnih kriterija i općih propisa za regulaciju flore, faune, prirodnih staništa, prirodnih ekosustava i šume
- Priprema statistike i popis prirodnih područja, ugroženih vrsta i ekosustava, te baze podataka, uspostavljanje usklađenih planova za oporavak divlje flore i faune, uz suradnju samoupravnim Regijama.
- Suradnja s drugim tijelima upravljanja iz Odjela i Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i hrane, u pripremi općih odredbi vezanih za prirodu i očuvanje morskog okoliša

²⁵ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Priprema planova i programa za hidrološko-šumske restauracije, obnovu, o uvanje i boljitak biljnog pokrova, upravljanje biološkom raznolikosti u šumskim područjima, zaštitu slivnih područja koje dijele nekoliko samoupravnih regija, i provedbu raznih akcija, uz suradnju samoupravnih regija, Op e uprave za hidrauli ne javne radove i kakvo u vode
- Priprema Nacionalnog plana protiv dezertifikacije
- U eš e kod me unarodnih institucija koje su odgovorne za pitanja koja se odnose na odgovornosti Op e uprave, te pra enje me unarodnih ugovora koji ure uju gore spomenuta pitanja

Središnji ured za obalu ima sljede e zadatke:²⁶

- Akcije namijenjene za obranu, zaštitu i o uvanje elemenata koje ine morsko-kopnene javne domene i, osobito, postupci koji se odnose na stvaranje, regeneraciju i obnovu plaža.
- Menadžment i zaštita morsko-kopnenih javnih domena
- Koordinacija planova i programa za ekološku zaštitu pomorskog okoliša i obalnog ekosustava
- Pra enje stanja okoliša vezano za aktivnosti koje se provode na moru

Zadaci Središnjeg ureda za hidrauli ne javne radove i kakvo u vode:

- Priprema Nacionalnog hidrometeorološkog plana
- Priprema regulatornog sustava i koordinacije za pitanja koja se ti u vodnih resursa
- Kontrola razine aktivnosti koja može prouzro iti zaga enja
- Njegovanje aktivnosti usmjerenih ka smanjenju i regulaciji zaga enja koja potje u iz kontinentalnih voda

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i hrane ima niz materijalnih nadležnosti u vezi s gospodarskim sektorima - poljoprivredom, ribarstvom, akvakulturom i sto arstvom. Svi navedeni sektori su od velikog zna aja za ICAM u okviru CAMP-a, zbog integracije okoliša i održivog korištenje resursa.

Ministarstvo gospodarstva, bez obzira na sposobnost promicanja održivog gospodarskog razvoja, ima niz materijalnih obveza vezanih za op e planiranje

²⁶ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

gospodarskih sektora – turizma i energije - od značaja za ICAM u okviru CAMP-a, s obzirom na zaštitu integracije okoliša i održivog korištenje resursa.

Neka javna tijela nadređena su navedenom Ministarstvu: Nacionalni institut za statistiku, IDEA (Institute for Energy Diversification and Saving) i Španjolski institut za turizam

Ministarstvo transporta i komunikacija ima niz samostalnih nadležnosti u svezi s operativnim planiranjem gospodarskim sektorima - komunikacijom i međuregionalnim prijevozom, od značaja za ICAM u okviru CAMP-a, zbog integracije okoliša i održivog korištenje teritorija.

Neka javna tijela ovise o navedenom ministarstvu, primjerice Središnji ured nacionalnog geografskog instituta, kojemu je zadaća pružanje tehničke pomoći i razvoj kartografske i geodetske detekcije itd., i CEDEX (Public Works Study and Experimentation Centre) koji vrši tehničku pomoć i istraživanje civilnog i okolišnog inženjeringa.

O ministarstvu znanosti i tehnologije ovisno je niz javnih istraživačkih centara posvećenih pitanjima od značaja za ICAM u okviru CAMP-a zbog integracije okoliša i održivog korištenja prirodnih resursa.

Centri koji su izravno uključeni u CAMP su: CEBAS (Centre for Applied Edaphology and Biology of River Segura) koji ima zadatak istraživanja erozijskih procesa i širenja pustinja i Oceanografski centar Murcie koji se bavi istraživanjem morskih resursa

Ministarstvo poljoprivrede, vodnih resursa i okoliša regije Murcia je državno regionalno tijelo najviše povezano s ICAM, kako zbog same nezavisnosti svojih nadležnosti, u vezi kvalitete okoliša i prirode, tako i za integraciju okoliša i poticanje održivog korištenja resursa u svezi s njegovim pojedinim područjima odgovornosti u pitanjima koja se odnose na poljoprivredu, stočarstvo, ribolov i vodu.

U sklopu njega djeluju:²⁷

- Sektorsko tajništvo za vodu i okoliš
- Središnji ured za okoliš
- Središnji odjel za vodne resurse

Značajke Sektorskog tajništva za vodu i okoliš su sljedeće:

²⁷ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Usmjeravanje i koordiniranje obavljanja funkcija i ispunjavanje obveza Središnjeg ureda za vodne resurse i okoliš
- Izravna odgovornost za pitanja u vezi s kvalitetom okoliša, zagaenjem, procjene utjecaja na okoliš, obuku (škola kakvo e okoliša), i obrazovanja za okoliš
- Primjenu odredbi Direktive Vije a 96/62/EC, donesenu 1996. godine o procjeni i kontroli kakvo e zraka
- Provedba Pravilnika 259/93 CEE Vije a, donesenog 1. velja e 1993. godine, a odnosi se na opreznost i kontrolu prometa otpada. To je javno tijelo zaduženo za dodjelu ekoloških oznaka
- Konzorcij za gospodarenje otpadom (COGERSOL) ovisan je o ovom Tajništvu

Zadaci Središnjeg ureda za okoliš su:²⁸

- Sveukupno planiranje i upravljanje podru jem u pitanjima vezanim za o uvanje, održivi razvoj prirodnih resursa, bioraznolikost, zaštita ena prirodna podru ja, prirodna staništa uklju ena u mrežu Natura 2000
- Zaštita divlje flore i faune
- Upravljanje i iskorištavanje šuma, ribolovnih resursa
- Razvoj i o uvanje SIGA (Geographic and Environmental Information System)
- Analiza i ocjena stanja prirodnih resursa, uklju ivanje okolišnih kriterija u akcije koje imaju posljedice na prirodni okoliš, te integracija okoliša u razli itim sferama planiranja i sektorskog programa i, naro ito, u onim koja primaju financijska sredstva Europske unije

Zadaci Središnjeg ureda za vodne resurse su:

- Odgovornost u pitanjima koja se odnose na hidrauli ke radove, otpadne vode i hidrološke resurse
- Obavljanje javne kontrole regije Murcia, sanitarne naknade, održavanje odvodnje

Odjel za turizam i teritorijalnu uredbu Regije Murcia ima ulogu u nizu materijalnih nadležnosti u vezi s planiranjem i provo enjem javnog djelovanja u

²⁸ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

pitanjima koja se odnose na teritorijalnu regulaciju, zaštitu krajobraza, mapiranje, teritorijalne i geofizičke informacije od interesa za regiju, kao i promociju turističkih djelatnosti i infrastrukture.

Turistička industrija je jedna od relevantnih sektora, zbog svoje važnosti za društveni i gospodarski razvoj ICAM-a, u okviru CAMP-a, s obzirom na integraciju zaštite okoliša i održivog korištenja prirodnih resursa.

U druge odjele spadaju:

- Ured Predsjedništva.
- Upravni odjel za ekonomiju i trezor
- Odjel za obrazovanje i kulturu
- Odjel za zdravstvo i potrošačka pitanja
- Ministarstvo rada i socijalne politike
- Odjel za znanost, tehnologiju, industriju i trgovinu
- Odjel za javne radove, stanovanja i prometa

U Uredu predsjedništva nadležne su sljedeće uprave:

- Općinska uprava za projektnu studiju planiranja i koordiniranja (sudjeluje u upravljanju pripreme održivog razvoja regije Murcia)
- Općinska uprava civilne zaštite (sudjeluje u sprečavanju tehnoloških rizika)
- Općinska uprava lokalne vlasti (odgovorna je za obuku lokalnih službenika za pripremu lokalnih javnih radova, te za stavljanje lokalnih akcijskih planova na snagu)

Upravni odjel za gospodarstvo i trezor odgovoran je za pripremu regionalnog, strategijskog razvojnog plana Murcie, te za upravljanje fondovima Europske unije.

Odjel za obrazovanje i kulturu upravlja obrazovanjem te je zadužen za očuvanje povijesne, arheološke i kulturne baštine.

Odjel za zdravstvo i zaštitu potrošača odgovoran je za slučajeve koji se odnose na javnost i zdravlje okoliša.

Ministarstvo rada i socijalne politike ima odgovornost u obuci, te korištenju zaposlenih i nezaposlenih ljudi podjednako, u svrhu integracije okoliša u gospodarskim aktivnostima.

Odjel za znanost, tehnologiju, industriju i trgovinu ima za zadatak postizanje integracije okoliša kroz poticanje industrijske aktivnosti i tehnoloških promjena

Odjel za javne radove, stanovanje i prometa ima odgovornost za pitanja koje se odnose na urbanističko planiranje i javnu prometnu infrastrukturu (ceste, marine, itd)

Što se lokalne vlasti tiče bitno je navesti općine koje su uključene u CAMP područje: Los Alcázares, Cartagena, Fuente Álamo, Murcia, San Javier, San Pedro del Pinatar, Torre Pacheco and La Unión.

Navedene općine trebaju ispuniti niz obveza koje se odnose na javne usluge i kvalitetu okoliša - prikupljanje i pročišćavanje komunalnog krutog otpada, opskrbu pitkom vodom i održavanje kanalizacije, te razvijanje instrumenata za urbanizam i razvoj naselja kroz integraciju zaštite okoliša.

Lokalna vijeća su ta koja vode brigu o pripremi Local Agenda 21.

Agenda 21 je sveobuhvatni plan djelovanja za održivi razvoj koji treba biti proveden globalno, nacionalno i lokalno od strane organizacija sustava Ujedinjenih naroda, vlada svih zemalja svijeta te devet glavnih socijalnih skupina u svim područjima u kojima uvijek utječe na okoliš.²⁹

Treba spomenuti i Mar Menor Turističku Udrugu, službeno tijelo povezano s obalnim općinama, i La Manga Upravnu udruhu, koji se sastoji od općina San Javier, Cartagena i samoupravne regije Murcia. Obje udruge mogu biti od značaja za CAMP radi funkcija koje obavljaju.

²⁹ <http://www.eol.hr/martin/odrednice.htm> (4.9.2014.)

5. Aktivnosti za Mar Menor i njegovo područje utjecaja na program upravljanja obalnim područjem

Na početku je predloženo 13 aktivnosti za Mar Menor CAMP, te uključeno u "Prijedlog Dokumenta CAMP".

Predstavljen je u srpnju 2002. godine, koji je po etak izvedbe postupka studije podržan od strane ugovornih stranaka Sporazuma iz Barcelone u listopadu 2002 .

Akcije su utvrđene kao odgovor na prijašnje studije glavnih problema i mogućnosti identificiranja, te na elu i ciljeva utvrđenih za taj projekt . Predloženi postupci su sljedeći:³⁰

- Sustavna analiza održivosti,
- Sudjelovanje u programu,
- Izrada propisa ZEPIM i plan upravljanja,
- Razvoj sveobuhvatnog plana za održivi razvoj Mar Menor u svom području utjecaja,
- Inventar i karakterizacija glavnih zagađivača koji utječu na lagunu i morsko područje,
- Akcije usmjerene u turističkom sektoru,
- Akcije usmjerene na poljoprivredni sektor,
- Akcije usmjerene na ribolov i akvakulturni sektor,
- Pregled, praćenje i priprema planova za rukovanje i upravljanje zajednica u Mar Menor-u i primorskom pojasu,
- Krajoblik i urbani prostor - regulacija razvoja,
- Javne domene,
- Očuvanje tradicionalnih i povijesnih vrijednosti
- Trening (vježba ili obuka)

Danas, predloženi CAMP zaštićenih područja bio je proglašen kao regionalno, europsko i međunarodno tijelo. Osim toga, povremeno, izjava o nekoliko koncepata zaštite se koristi na istom području ali imaju različite zakonodavne okvire i prioritete ciljeve.

Uinkovitost u planiranju i upravljanju tim područjima je poboljšana pomoću priprema smjernica koje doprinose poboljšanju njihove dosljednosti, te njihove

³⁰ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

integracije u druge mreže. S druge strane, takve smjernice će biti okvir za provedbu upravljanja i rukovanja planovima za pojedina područja ili prirodne resurse

5.1. Informacije i rezultati akcijskih okvira i njihovih područja djelovanja

Informacije i rezultati akcijskih okvira i njihovih područja djelovanja uključuju prvi prijedlog u vezi karakteristika akcijskih okvira i njihovih odgovarajućih smjernica djelovanja, iako činjenica koja se mora uzeti u obzir je da u procesu sudjelovanja specifični sadržaji svake od njih će biti analizirani i razmotreni.

Limitirajući faktori i postojeće prilike da se ostvare operativni ciljevi projekta bit će uzeti u obzir, s ciljem da se polože određeni operativni ciljevi i rezultati.

Po redoslijedu, metodološki proces će biti sljedeći:³¹

- Ostvarivanje operativnih ciljeva projekta
- Definiranje limitirajućih faktora i prilika da se ostvare operativni ciljevi
- Ostvarenje operativnih ciljeva i posebnih rezultata u svakom akcijskom okviru i smjernici djelovanja za vrijeme života plana.

Potrebna su posebna djelovanja i faze unutar svakog akcijskog okvira i smjernice djelovanja da bi se ostvarili operativni ciljevi.

Odabir akcijskih okvira i njihovih odgovarajućih faza (stupnjeva) i smjernica djelovanja bazirani su na ispunjavanju kriterija tipičnih za CAMP.

Prema ovim kriterijima, 3 akcijska okvira su iznesena koji spajaju sljedeće faze (stupnjeve) i pravce djelovanja:

- Vodoravni (horizontalni) akcijski okviri i oni koji podržavaju izvršenje projekta:
 - Sudjelovanje, informacija i komunikacija.
 - Trening (vježbe ili obuka).
- Akcijski okviri primjenjivi cijelom području (djelokrugu) projekta:
 - Sastavni plan za održivi razvoj Mar Menora i njegovog utjecajnog područja

³¹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

5.2. Karakteristike akcijskih okvira

Akcijski okvir 1 odnosi se na sudjelovanje, informacije i komunikacije.

Po evši od trenutka kada je "CAMP-ov prijedlog dokumenta" podnesen u srpnju 2002. godine dobio podršku za po etak studije o izvodljivosti od strane ugovorne stranke po sporazumu iz Barcelone u Listopadu 2002. godine, pokrenut je proces sudjelovanja iji su rezultati ostvareni do današnjeg dana.

Proces sudjelovanja nastavit e se paralelno s razvojem i implementacijom projekta i njegovih akcija putem agencije Savjetodavnog vije a i bit e formalno uspostavljen.

Tako er, smatra se neophodnim da se iznese niz podataka i komunikacijskih aktivnosti ciljanih na podru je lokalne populacije i društvenih i ekonomskih faktora

Op i ciljevi odgovornosti akcijskog okvira 1 su:³²

- Poboljšanje mehanizma koordinacije izme u razli itih Vladinih tijela i podru ja društvenih i ekonomskih faktora za kompatibilnost i integritet implementiranih politika i provedenih akcija.
- Pove anje javne svijesti i sudjelovanja u politikama i aktivnostima ciljanih za o uvanje održive upotrebe resursa.
- Sura ivanje u osmišljavanju samog CAMP-a.
- Otkrivanje na ela ICAM-a i samog projekta.

Operativni ciljevi su:³³

- Uspostavljanje i po etak rada „Mar Menor i podru je utjecaja Savjetodavnog Vije a „ na injenog od 3 Komisije (Administrativna Koordinacija, Znanstveno i Tehni ko i Društveno sudjelovanje i Koordinacijsko tijelo).
- Položiti kriterije i uspostaviti mehanizam za uskla enost, integriranost i koordinaciju razli itih radnji provedenih od strane Vladinih tijela i podru ja ekonomskih i društvenih faktora
- Uspjeh u naumu da se uklju ene stranke obvezuju u obavljanju radnji
- Postaviti mehanizme i aktivnosti u pokretu omogu avaju i društveno sudjelovanje i pove avanje društvene svijesti o o uvanju i održivosti razvoja (pristup informacijama i sudjelovanje putem Interneta, informacijske to ke, itd.)

³² CAMP Mar Menor, Feasibility Study

³³ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

Akcijski prijedlozi su:³⁴

- Održavanje periodičnih sastanaka da bi se specificirali sadržaji, resursi i faktori uključeni u svaku aktivnost i liniju djelovanja.
- Otvoriti informacijsku i participacijsku temu i preko Interneta i uživo.
- Uspostaviti, po Dekretu Regionalnog Kabineta, „Savjetodavno Vijeće Mar Menora i njegovo područje utjecaja“.
- Da Savjetodavno Vijeće pripremi prijedloge za koordinaciju i integriranost provedenih radnji u tom području, kao i informacije o projektima i inicijativu da se stave na snagu u njihovom području djelovanja.
- Formulirati i ispuniti, informacijske i društvene komunikacijske djelatnosti.

Procijenjeni trošak ovog akcijskog okvira iznosi 186,760 eura. Tu su uračunati sljedeći parametri troškova:

- Pružanje tehničke pomoći za podršku koordinaciju i sudjelovanje
- Dvije osobe za rad u informacijsko-komunikacijskom uredu
- Tiskanice za informacijsko-komunikacijski sustav
- Dizajn i održavanje web stranice
- Brošure

Akcijski okvir 2 odnosi se na trening (obuku). Ova radnja uspostavlja akcije obuke ciljane na pružanje različitih faktora u području s odgovarajućim kvalifikacijama, kako u menadžmentu tako i u društvenom i ekonomskom području.

Cilj je razvoj i konsolidacija obuke područja i tehničkih timova različitih društvenih i ekonomskih sektora kao i lokalnog stanovništva, promicanjem akcijskih modela da nastave s o uvanjem okoliša, i pokretanje inicijativa ciljanih na ICAM i postizanje održivog društvenog i ekonomskog razvoja.

Opći cilj odgovornosti je sljedeći:³⁵

- Unaprijediti obuku menadžmentskih timova u području različitih društvenih i ekonomskih sektora i lokalnog stanovništva, kako bi se postigli ciljevi projekta i omogućilo lansiranje drugih inicijativa povezanih s o uvanjem i održivošću.

³⁴ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

³⁵ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

Operativni ciljevi su:³⁶

- Poboljšati obuku u znanju i tehnologijama za održivost i prilagodbu na različite društvenih i ekonomskih sektora koji igraju ulogu u ovom području.
- Dopuniti ostatak akcijskih planova i omogućiti im da ostvare ciljeve.
- Poboljšati obuku menadžmentskih timova u području da im se omogućiti da iskoriste alate i znanja ostvarenih od strane projekta.

Akcijski prijedlozi su:

- Analizirati svaki sektor u svrhu identificiranja potreba obuke i mogućnostima povezanih operativnim ciljevima u ovoj konkretnoj liniji djelovanja.
- Identificirati i pružiti neophodne ljudske i materijalne resurse da bi se obavile akcije obuke
- Formulirati i provesti akcije povezane s obukom.

Procijenjeni trošak ovog akcijskog okvira iznosi 254,040 eura. Tu su uključeni parametri troškova:

- Pružanje tehničke pomoći za podršku koordinaciji
- Istraživanje vezano za obuku po sektorima
- Osmišljavanje modula izobrazbe
- Priprema obuke (obrazovanja) vezane za primjenu CAMP-a

Akcijski plan 3 odnosi se na opsežni plan za održivi razvoj Mar Menora i njegovog utjecajnog područja.

Cilj plana bit će unaprjeđenje održivosti u području, na način da se u skladu s kompatibilnim njihov društveni i ekonomski razvoj s osuivanjem i obnovom prirodnih i kulturnih resursa, putem koordinirane akcije poduzete od strane različitih Vladinih tijela i društvenih i ekonomskih sudionika.

Opći ciljevi odgovornosti su:³⁷

- Doprinijeti postizanju održivog modela razvoja za područje putem planiranja i menadžmenta u skladu s glavnim namjerama CAMP-ovog projekta.
- Procijeniti trenutnu situaciju, trendove i moguće buduće scenarije prostorne strukture i interakciju između razvoja i okoliša predloženim oružjem

³⁶ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

³⁷ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

(kriterij, smjernice, akcije, itd.) doprinos rješavanju identificiranog problema.

- Poboljšati održivost i kompatibilnost s o uvanjem prirodnog okoliša najve ih ekonomskih sektora na podru ju (poljoprivreda, ribolov, turizam i urbani razvoj).
- Doprinijeti o uvanju i upravljanju prirodnih i kulturnih resursa.

Operativni ciljevi su:³⁸

- Osigurati oru e (instrument) za sveobuhvatno planiranje i upravljanje cijelog podru ja, tako da se kao po etnu to ku uzme procjena trenutne situacije i istraga potencijalnih scenarija, da se omogu i utvr ivanje prijedloga prostorne strukture i neka djela operativnih instrumenata
- Uspostaviti smjernice djelovanja održivosti teritorija i glavnih sektora, i o uvanje i upravljanje prirodnih i kulturnih resursa.
- Pove ati znanje podru ja i pristup ovoj informaciji da bi bila primijenjena upravljanju i razvoju održivih djela i strategija.

Stupnjevi su:

1. Priprema Plana
2. Odobravanje dokumenta.
3. Izvršavanje istog od strane razli itih sektora Vladinih tijela.

Procijenjeni trošak ovog akcijskog plana ukupno iznosi 483,720 eura. Tu su uvršteni sljede i parametri troškova:³⁹

- Tehni ka pomo za koordinaciju
- Prikupljanje i kompilacija podataka
- Inventarizacija i kolekcija podataka
- Priprema baze podataka
- Izrada GIS⁴⁰ kartografije
- Analiza i dijagnoza
- Financijska studija
- Priprema sektorskih smjernica i akcijskih programa
- Pisanje akcijskog programa

³⁸ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

³⁹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁴⁰ GIS – geografski informacijski sustav

- Izdanje
- Podrška za informiranje i sudjelovanje javnosti

Svi prethodno navedeni postupci ne bi bili mogu i bez smjernica djelovanja. Za po etak je bitno spomenuti smjernicu djelovanja 1 koja se odnosi na teritorijalnu održivost.

Neadekvatno prostorno planiranje i propisi korištenja zemljišta i aktivnosti i infrastrukture povezane s njima mogu dovesti do pogoršanja prirodnog okoliša, pove anje u prirodnim rizicima i gubitak kvalitete života.

U dodatku, može izazvati važne ekonomske gubitke koje proizlaze iz EARMARKING-a⁴¹ zemljišta zbog neadekvatnog korištenja kad je imao potencijal za druge aktivnosti i zbog generiranja nedostatka u sektoru održivosti i konkurentnosti.

Op i ciljevi odgovornosti su sljede i: ⁴²

- Procijeniti trenutnu situaciju, trendove i mogu e budu e scenarije prostorne strukture i interakciju izme u razvoja i okoliša predloženim oru em (kriterij, smjernice, akcije, itd.) doprinijeti rješavanju identificiranog problema.
- Poboljšati održivost i kompatibilnost s o uvanjem prirodnog okoliša najve ih ekonomskih sektora na podru ju (poljoprivreda, ribolov, turizam i urbani razvoj).

Operativni ciljevi su: ⁴³

- Poznavati situaciju, razvoj i potencijalne scenariju korištenja zemljišta.
- Utvrditi kriterije za prilago avanje krajolika za korištenje zemljišta i infrastrukturu povezanu s njima.
- Ostvariti prilago avanje okoliša, održivosti i konkurentnost sektora urbanog razvoja tog podru ja.
- O uvati i povratiti javnu domenu promicanjem znanja o prednostima koje generira njeno o uvanje.

Akcijski prijedlozi su:

1. Imenovanje skupine stru njaka da puste djela na snagu.
2. Razvoj 4 osnovna aspekata teritorijalne održivosti:

⁴¹ EARMARKING- Sredstva (kapital) koja su izdvojena za pla anje odre enog projekta ili doga aja

⁴² CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁴³ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

a) Teritorijalna konfiguracija korištenja zemljišta

Potrebno je provesti potencijalno, usporedno i modeliraju e istraživanje (anketu), koriste i tehnike teledetekcije, teritorijalne konfiguracije korištenja zemljišta.

Tako er bitno je formuliranje SIG razvoja oslanjaju i se na teledetekciju za kvantifikaciju i pra enje korištenja zemljišta, njenih promjena i prakse koja je povezana s ekonomskim aktivnostima provedene u podru ju projekta.

b) Prilagodba korištenja zemljišta

Treba se osvrnuti na krajolik - karakterizacija okoliša u podru ju i njegove podjele u teritorijalne jedinice za o uvanje i poboljšanje estetskih kvaliteta.

Bitno je i formuliranje glavnog kriterija za prilagodbu korištenja zemljišta i infrastrukturu povezanu s njime

c) Urbanizam – bitne stavke su:

- Analiza pomo u preventivnog ispitivanja i modeliranja mogu eg scenarija urbanizma koji je u skladu s krajolikom i stajalištem zaštite okoliša
- Pregled prilagodbe okoliša i integracija krajolika od trenutne urbanizacijske konfiguracije izme u provincija San Pedro del Pinatar, San Javier, Los Alcázares and Cartagena
- Formulacija vode ih kriterija i izvršavanje inicijativa i alata za poja anje ekološkog podešavanja aktivnosti urbanog razvoja (upotreba obnovljivih izvora energije, energija – mjere štednje, gospodarenje otpadom, itd.) i infrastrukture povezane s tim (položaj, lokacija) i dizajn, mjere za ispravljanje u inka na okoliš: u inak nepropusnosti i fragmentacija ekosustava, itd.).
- Razvoj smjernica održivosti u postupku generalnog op inskog propisa i postupku djelomi nog razvoja, unapre ivanje ovih instrumenata kao okvir za integraciju svih sektorskih politika i, posebno, za o uvanje biološke raznolikosti. Kriteriji e biti propisani za imenovanje podru ja važnih za bioraznolikost kao neprikladne za urbani razvoj od strane lokalnog i

područnog stajališta, i za odobravanje dozvola u slučaju zemljišta prikladnih za urbani razvoj

d) Baština i javna domena – bitne stavke su:

- Provesti anketu identificiranja i određivanja granica javnog zemljišta, smatrajući i kao najvažniji element, šume u javnom vlasništvu, hidrološku javnu domenu i morsko-kopnene javne domene, i analiziranje trenutne situacije i potencijala, provodeći i potrebne mjere ciljanog uvanju i obnovi.
- Formulacija vodećih kriterija i radnji (akcija) koji će se provoditi za o uvanje ili obnovu, uzimajući i njegovo razgraničenje i boljitak kao početnu točku.

Linija djelovanja 2 odnosi se na održivost glavnog sektora:

a) Održivost turističkog sektora

Turizam je sektor od velike važnosti za područje i sektor koji kontinuirano raste u zadnjim desetljećima. Međutim, nedostatak planiranja i regulacije u vezi ove aktivnosti i infrastrukture povezane s njom (stambene zgrade, marine, rekreacijske i zabavne usluge, itd.) uključujući i ekološke kriterije donose jako negativne efekte, direktno i indirektno, na području i na održivost samog sektora.

Generalni cilj odgovornosti je: ⁴⁴

- Poboljšanje održivosti i usklađenost s o uvanjem prirodnog okoliša područnog glavnog ekonomskog sektora (uzgoj, ribolov, turizam i urbani razvoj).

Operativni ciljevi su: ⁴⁵

- Ostvariti podešenje okoliša i održivi razvoj sektora u području.
- Prilagoditi rast sektora sa sposobnostima područja da održava različite turističke aktivnosti.
- Povećati konkurentnost i održivost sektora.

Akcijski prijedlozi su: ⁴⁶

⁴⁴ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁴⁵ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

1. Provesti prospektivno istraživanje sektora da bi se ustanovila trenutna situacija, u inak na okoliš, njegovi trendovi ili predvidivi razvoj i sposobnost područja da održi različite turističke aktivnosti.
2. Analizirati različite moguće scenarije, identificirati najbolju alternativu da se nađe strategija za održivi razvoj turizma koji će se provoditi od strane sektora (lokacijske mogućnosti, akcije, projekti koji će se staviti na snagu).
3. Provedba inicijativa i alata za održivi razvoj turističke industrije i pojačanje konkurentnosti sektora (provedba povelje Europskog Održivog turizma, sustavi kvalitete, itd.).
4. Formulacija vodećih kriterija za okolišno podešavanje različitih turističkih aktivnosti i infrastrukture povezane s njima: luke, regeneracija plaža, itd.
5. Razvoj smjernica za reguliranje uporabe i aktivnosti, posebno unutar opsega zaštite prirodnih područja.

b) Održivost poljoprivrednog sektora

Poljoprivreda je doživjela brzu i važnu transformaciju. Pojava avianje, širenje navodnjavanih usjeva, i sl. tijekom zadnjih nekoliko desetljeća uvjetovala je napredak i društveni i ekonomski razvoj, ali, u isto vrijeme, izazvala i značajan utjecaj na kopneni (degradacija tla i krajolika, gubitak kulturnih vrijednosti, itd.) i vodeni okoliš (eutrofikacija i naknadna promjena lagune, zasljanjivanje i smanjenje podzemnih voda, itd.)

Generalni cilj odgovornosti je:

- Poboljšanje održivosti i usklađenost s očuvanjem prirodnog okoliša područnog glavnog ekonomskog sektora (uzgoj, ribolov, turizam i urbani razvoj).

Operativni ciljevi su:

- Ostvariti podešavanje okoliša i održivi razvoj sektora u području.
- Prilagoditi rast sektora sa sposobnostima područja da održava različite poljoprivredne aktivnosti.

⁴⁶ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Pojačati konkurentnost i održivost sektora.

Akcijски prijedlozi su:⁴⁷

1. Provesti prospektivno istraživanje sektora da bi se ustanovila trenutna situacija, u inak na okoliš, njegovi trendovi ili predvidivi razvoj i sposobnost područja da održi to korištenje (postoje i hidrološki resursi, karakteristike i potrebe tla da održi tu aktivnost, sposobnost da uzme hranjive tvari i zagađenost poljoprivrednog podrijetla, itd.).
2. Provedba inicijativa i alata za održivi razvoj poljoprivrednih aktivnosti i pojačanje konkurentnosti sektora (integrirana i ekološka poljoprivreda, itd.).
3. Formulacija vodećih kriterija i akcija koje se provoditi za adekvatno podešavanje okoliša u sektoru:
 - Kodeks dobre poljoprivredne prakse, temeljene na korištenju područja, obilježjima i potrebama.
 - Podešavanje poljoprivredne prakse specifičnim karakteristikama tla i sposobnost područja s obzirom na korištenje gnojiva, fitosanitarnim proizvodima i proizvedenim otpadom, smanjenjem izvora zagađenja.
 - Održavanje i obnavljanje tla.
 - Upravljanje vodnim resursima (racionalno korištenje resursa, obnova i nadzor, itd.).
 - Razvoj smjernica za podešavanje poljoprivrednih aktivnosti.

c) Održivost ribolovnog i akvakulturnog sektora

Ribolov i akvakultura su još jedna ekonomska aktivnost od važnosti za područje. Primijetno je da u zadnjih nekoliko desetljeća dolazi do smanjenja ulova, a u drugu ruku povećanje u proizvodnji koja proizlazi iz akvakulture.

Neadekvatno planiranje i upravljanje ovih aktivnosti može imati negativni učinak na održavanje Mediteranske obale.

Korištenje određenih metoda ribolova kao npr. košarenje u osjetljivim i vrlo cijenjenim (vrijednim) područjima donosi do eliminacije važnih staništa. Također,

⁴⁷ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

neodgovaraju e upravljanje akvakulturom dovodi do zna ajnog unosa hranjivih tvari i odgovaraju u eutrofikaciju, bla enje vode i sedimentaciju.

Posljednja 2 procesa isto utje u na o uvanje Mediteranskog staništa, prilago eni su uvjetima u kojima niska razina hranjivih tvari prevladava, donose i brzu promjenu u ovom sustavu zajednica.

Generalni cilj odgovornosti je:⁴⁸

- Poboljšanje održivosti i uskla enosti s o uvanjem prirodnog okoliša podru nog glavnog ekonomskog sektora (uzgoj, ribolov, turizam i urbani razvoj).

Operativni ciljevi:⁴⁹

- Ostvariti podešenje okoliša i održivi razvoj sektora u podru ju.
- Prilagoditi rast sektora sa sposobnostima podru ja da održava te aktivnosti.
- Poja ati konkurentnost i održivost sektora.

Akcijski prijedlozi: ⁵⁰

1. Provesti prospektivno istraživanje ribolovnog i akvakulturnog sektora da bi se saznala trenutna situacija, u inke na okoliš, njihove trendove i predvidive razvoje i sposobnosti tog podru ja da održi to korištenje, kroz simulaciju razli itog ribolova – scenarij stresa (fishing-stress scenario).
2. Procjena u inka ribolovnih mreža i akvakulture na morski okoliš, s naglaskom na posljedice za preriju *Posidonia Oceanica* i biocenoza interesa
3. Formulacija vode ih kriterija i akcija koji e se provoditi za okolišno podešavanje i održivost sektora (mogu nost novih umjetnih grebena, upotreba razli itih mreža i pribora ovisno o podru ju, sustavi kvalitete itd.
4. Razvoj smjernica za podešavanje tih aktivnosti (mogu nosti novih ribolovnih propisa, primjenjivanje pravila minimalne veli ine, subvencionirani privremeni prestanak aktivnosti, itd.)

⁴⁸ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁴⁹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁵⁰ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

Linija djelovanja 3 odnosi se na očuvanje prirodnih i kulturnih resursa:⁵¹

- a. Očuvanje i poticanje tradicionalnih načina i povijesnih vrijednosti (arheološki, paleontološki, etnografski, arhitektonski, itd.)

Društvene i ekonomske promjene koje su se desile na području unazad nekoliko desetljeća donijele su pogoršanje ili gubitak kulturnih vrijednosti i tradicionalnih korištenja, kao što je slučaj sa starim kupalištem, vjetrenjačama i solanom Mar Menora.

Akcije (radnje) uzete u obzir ciljane su za produbljivanje znanja, očuvanja i poticanja aktivnosti i korištenja kompatibilnim s očuvanjem prirodnog okoliša, koje su prezentirane od sistema održive eksploatacije prirodnih resursa, kreiraju i ili održavaju i visoku ekološku vrijednost okoliša.

Kao glavni primjer spomenutih korištenja i aktivnosti, tradicionalna poljoprivreda i metode ribolova i solana moraju biti spomenuti. Osim toga postoji jako relevantna i jedinstvena povijesna i kulturna baština povezana s tim aktivnostima, kao što su Mlinovi (Mills) i ostale zgrade locirane na Las Encanizadas, koja pruža podršku ribarima koji koriste branu.

Ostali povijesno-arheološki elementi vrijedni spomena su osmatračnice, Rimski brodolomi (shipwrecks) i Rimski Vila u El Salaru, ili špilje koje imaju važnu paleontološku vrijednost.

Opći cilj odgovornosti:

- Doprinijeti očuvanju i upravljanju prirodnim i kulturnim resursima.

Operativni ciljevi:

- Proširiti znanje o postojećim vezama između tradicionalnih korištenja i eksploatacija i ekoloških procesa i očuvanje biorazličitosti.
- Očuvati i nadahnuti održiva tradicionalna korištenja i eksploatacije i povijesne baštine povezane s tim.

Akcijски prijedlozi:⁵²

1. Provesti istraživanje da se analizira ekološki proces i postojeća veza između

⁵¹ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁵² CAMP Mar Menor, Feasibility Study

tradicionalnih aktivnosti i prirodnih resursa, kao i inventarizacija kulturnih resursa i vrijednosti i njihove procjene (stanje, potreba za obnovom ili obnovom, kvaliteta okoliša i ekološka krhkost, predložene radnje i mjere).

2. Formulacija vodećih kriterija i akcija koje će se provoditi za obnovu tradicionalnih aktivnosti i povijesne baštine povezane s njima.
3. Razvoj smjernica za podešavanje korištenja i podrške i mehanizme ohrabrenja da bi se garantirala njihova obnova

b. Smjernice za upravljanje zaštićenim područjima

Danas, u sklopu predloženog CAMP-a nalaze se zaštićena područja proglašena od strane regionalnih, europskih i međunarodnih tijela. Osim toga, katkad, izjava o nekoliko koncepata zaštite na istom području, ima različite zakonodavne okvire i ciljeve obnove prioriteta.

Smatra se da će se u inkovitost u planiranju i upravljanju tim područjima poboljšati kroz pripremu nekih smjernica koje doprinose poboljšanju njihove dosljednost unutar područja, i njihova integracija u drugim mrežama.

S druge strane, takve smjernice će postati okvir za provedbu upravljanja ili rukovanja planova za pojedina područja ili prirodne resurse.

Opći cilj odgovornosti:

- Doprinos obnovi i upravljanju prirodnim i kulturnim resursima

Operativni ciljevi:

- Doprinos postizanju koordiniranog planiranja i upravljanje zaštićenim područjima, s ciljem poboljšanja njihove zaštite
- Poduzimanje potrebne mjere za obnovu i nadzor zaštićenih područja i vrijednosti

Akcijski prijedlozi:

1. Priprema smjernica za upravljanje zaštićenim područjima.
2. Pripremu ZEPIM regulacije i plana upravljanja, koji će morati uzeti sljedeće aspekte u obzir:⁵³

⁵³ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Analiza i dijagnoza područja - poseban naglasak na karakterizaciju i funkcionalnosti sljedećih ključnih okruženja:
 - Morsko i slano okruženje
 - Morsko područje i zajednicu obalnog područja
 - Ciljeve
 - Regulaciju i zaštitne mjere: regulatorni sustav, akcije, itd.
 - Pokazatelje za procjenu i praćenje
 - Raspored akcija, proračun i financiranje

Mogući rezultati primjene akcijskih prijedloga, te njihovi načini djelovanja su:

- Sveobuhvatni plan za održivi razvoj Morskog područja i njegovo područje utjecaja
- Planovi za očuvanje i upravljanje prirodnim i kulturnim resursima
- Pravilnik i plan upravljanja za područje Morskog područja i istočno obale Sredozemlja
- Smjernice za pripremu Lokalne Agende 21
- Konkretni planovi održivosti za poljodjelstvo, ribolov, razvoj turizma i urbanog sektora
- Povećanje javne svijesti u odnosu na očuvanje i održivo korištenje resursa
- Konsolidacija sudjelovanja javnosti u aktivnostima usmjerenim na očuvanje i održivo korištenje resursa

6. Opravdanost za "Mar Menor" i područje utjecaja programa upravljanja obalnim područjem

Glavni elementi koji opravdavaju potrebu za integriranim upravljanje obalnim područjem i, osobito, za CAMP, usredotočeni su na rastućem pritisku na primorskim područjima, kao posljedica ljudskih aktivnosti, kao i na potrebu i dalje s pretjeranim sektorskim pogledom na različite postojeće probleme.

U slučaju Mar Menor i njegove okolice, veliki dio problema je tipičan za mediteransku obalu (urbani razvoj, turizam, ribolov, intenzivne poljoprivrede, utjecaj na hidrološke resurse, zagađenje, degradacije prirodnog okoliša ...), a u kombinaciji s voljom lokalnih vlasti koje ih rješavaju na integrirani način, ti problemi se mogu smanjiti.

S jedne strane, s obzirom na jasnu podršku prikazanu od strane nacionalnih i regionalnih vlasti u Španjolskoj, moguće je jamčiti da će se trenutni CAMP, jednom kad faza planiranja završi, premjestiti na fazu provedbe.

To će omogućiti da se prevlada jedan od glavnih problema s kojim je već dio prethodnih CAMP-ova bio suočen i omogućiti otvaranje demonstrativnog procesa velikog interesa i na drugim područjima u Španjolskoj te u mediteranskoj regiji u cjelini.

Ciljevi koji su stavljani pred CAMP Mar Menor, su u potpunosti istovjetni s ciljevima postavljenim za ostale CAMP projekte, te im je zajedničko sljedeće:⁵⁴

- Doprinos postizanja održivog modela razvoja za područje pomoću planiranja i menadžment, sukladno glavnim, odnosno vladajućim na elima CAMP projekata
- Procjena trenutne situacije, trend i mogući budući scenariji prostorne strukture i interakcija između razvoja i okoliša predlažu i instrumente koji pridonose rješenju i identifikaciji glavnih problema
- Poboljšanje održivosti i usklađenosti s očuvanjem prirodnog okoliša, odnosno područja glavnih ekonomskih sektora (poljoprivreda, ribarstvo, turizam i urbani razvoj)
- Doprinos za očuvanje i upravljanje prirodnim i kulturnim resursima

⁵⁴ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

- Poboljšanje koordinacijskih mehanizama između različitih vladinih tijela i područja socijalnih i ekonomskih subjekata za usklađenost i integrabilnost politika koje se provode
- Povećanje javne svijesti i sudjelovanje u politici i aktivnostima ciljanim ka održivosti korištenja resursa
- Poboljšanje obuke rukovoditelja timova područja, različitih socijalnih i ekonomskih sektora i lokalne populacije kako bi se ostvarili projektni ciljevi i omogućilo pokretanje drugih inicijativa koje su u svezi s održivim i održivosti

Značaj odabranog područja je sasvim jasan, te je bitno spomenuti sljedeće aspekte.⁵⁵

- Zagušenje i visoka razina urbanog razvoja koji proizlaze iz pritiska turističkog sektora
- Jačanje poljoprivrede
- Suočavanje sa zagađenjem
- Prirodna područja visoke ekološke vrijednosti, te postojanje potrebe da se naglase posebno zaštita područja vezana za značaj Mediterana

Također, bitna stavka je i prisutnost interesa koji nadilazi lokalne i nacionalne sfere s obzirom na očekivane rezultate projekta. U vezi s ovim aspektom mora se naglasiti da je ovaj GICZ projekt pionirski u Španjolskoj i EU, te stoga može postati smjernica u provedbi na temelju preporuka upravljanja privatnog menadžmenta Europskog obalnog područja.

CAMP Mar Menor može doprinijeti strateškom razvojnom planu regije Murcia, a ostatak programa i projekata provedenih u području održivog karaktera, putem odgovarajućih integracijskih i komunikacijskih mehanizama koji su već u radu, doprinijeti će uspostavi Savjetodavnog Vijeća za Mar Menor i njegovo područje utjecaja.

Bitno je da visok stupanj institucionalnog uključivanja u projekt bude označen. Moguće je sudjelovanje i uključivanje i vladinih tijela, kao i područja socijalnih i ekonomskih sudionika, koji se analiziraju u procesu sudjelovanja gdje je spremnost na suradnju već jasna i dogovorena na njihovim sastancima koji će biti konsolidirani kroz Mar Menor i njegovo područje utjecaja kroz Savjetodavna vijeća.

⁵⁵ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

6.1. Sredstva potrebna za implementaciju projekta

Procjenjuje se da je za implementaciju projekta potrebno 1,029,520 €. Procijenjene 1.029.520 € može se dobiti u FEDER okviru i, konkretnije, unutar osi 3 (okoliš, prirodni okoliš i hidrološki resursi) od "Programske Dopune 2000-2006 Integrirani Operativni Program".

Unutar spomenute osi, Mjera 5 (ekološke aktivnosti u obali) ini mogu e, s obzirom na njegove ciljeve, predvidjeti predložena sredstva.

Putem dodataka, PAM bi mogao pridonijeti pla anju putovanja i profesionalnih naknada za stru njake odabrane od strane RAC-a i imenovanju koordinatora.

Nakon što su ugovorne stranke Barcelona Agreement-a odobrile po etak Mar Menor CAMP-a, potpisivanjem sporazuma izme u Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i okoliša u podru noj samoupravi Murcia, u MIMAM i PAP / RAC

Glavna uprava obale e se razmotriti formaliziranje prijedloga financiranja, raspodjelu sredstava i po etak procesa.⁵⁶

6.2. Organizacija rada projekta

Organizacija rada pripreme Mar Menor CAMP-a e se provoditi pod strukturom organizacije u kojoj sudjeluju:⁵⁷

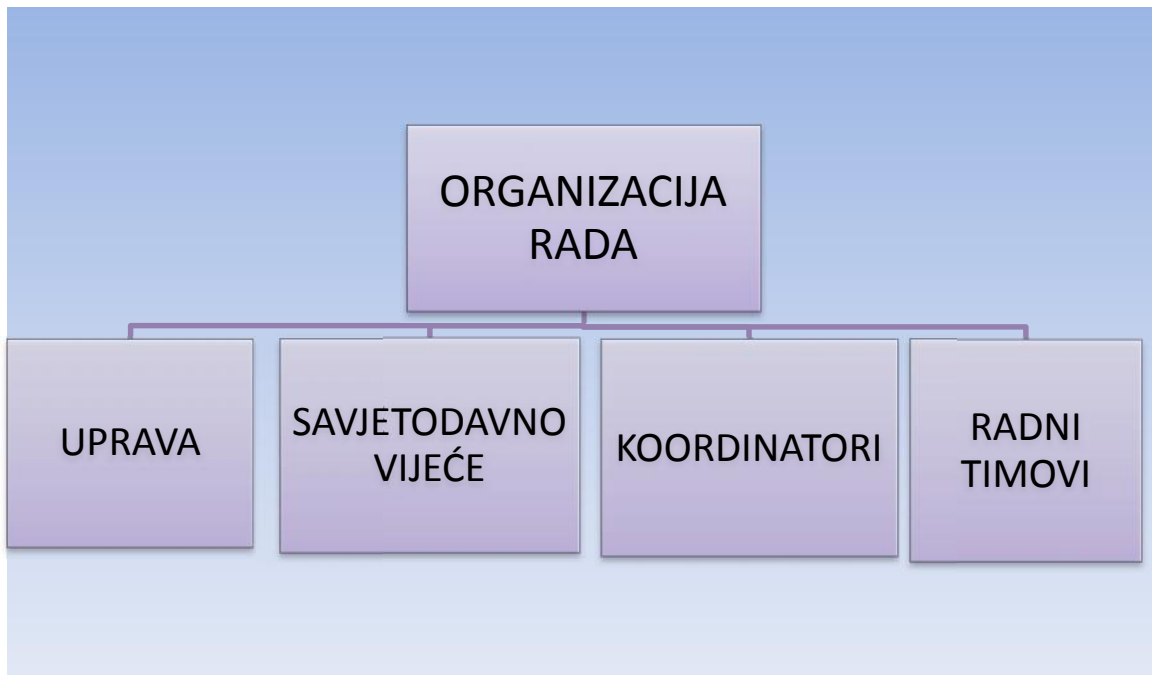
1. Uprava
2. Savjetodavno vije e
3. Koordinator
4. Radni timovi

Na grafu 4 možemo vidjeti slikovit prikaz strukture organizacije rada pripreme CAMP-a Mar Menor.

⁵⁶ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

⁵⁷ CAMP Mar Menor, Feasibility Study

Graf 4: Organizacija rada za projekt Mar Menora

Izvor: Izradila studentica

1. Uprava Projekta se imenuje me usobnim dogovorom između državnih općina i uprave (MIMAM) i Vlade regije Murcia. Direktor tako imenovan će biti odgovoran za projekt PAM-u.

2. Savjetodavno vijeće Mar Menora i njegova područja utjecaja Savjetodavnog vijeća, u zavisnosti od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i okoliša, će igrati savjetodavnu ulogu.

Ono će se sastojati od tri povjerenstava (upravno, znanstveno i tehničko i društveno povjerenstvo), te će imati stalno koordinacijsko tijelo koje će biti sastavljeno od predstavnika svake komisije. Savjetodavno vijeće će predsjedati voditelj projekta.

3. Koordinator - Dva koordinatora projekta će biti imenovana za trajno praćenje aktivnosti.

Jedan od koordinatora će biti određen od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i okoliša u regiji Murciji, te će biti zadužen za koordinaciju lokalnog radnog tima.

Drugi će biti imenovan me usobnim sporazumom od PAP / RAC-a i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i okoliša u regiji Murciji, te će biti zadužen za koordinaciju između vlasti i lokalnog radnog tima, s jedne strane, i

PAM-a, s druge strane, kao i koordinaciju vanjskih doprinosa i nadzora i suradnje - priprema izvješća o nadzoru. Koordinatori će također biti članovima Savjetodavnog Vijeća.

4. Radni timovi - Interdisciplinarni tim će se postaviti za svaki od tri glavna djela tokova akcija. Vanjski stručnjaci će biti imenovani od strane različitih RAC-a, u okviru pravca djelovanja koji je prethodno izložen.

Da bi provođenje projekta uspjelo na odgovarajućim načinima, specifična tehnička jedinica će biti postavljena za upravljanje. Tehnička jedinica će se nalaziti mjestu koje će biti dogovoreno od strane organa upravljanja projektom, te će biti koordiniran od strane dva projektna koordinatora

U cilju izbjegavanja slučajeva disfunkcije ili preklapanja, sporazumni dokument bit će potpisan za upravljanje projektom od strane svih nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela koja sudjeluju u provedbi.

7. Zaključak

Obalno područje je prostor kojeg naseljava najveći i udio stanovništva. Radi toga dolazi do brojnih problema, primjerice, prevelike napučenosti, prevelike izgrađenosti područja uz obalu, onečišćenja okoliša i sl. To je problem svih nas i ako se ne pozabavimo ovom tematikom u sadašnjosti i budućnosti doći će do velikih problema.

Za rješavanje ovog problema vrlo je bitno razviti i prihvatiti načela, smjernice i ciljeve integriranog upravljanja obalnim područjem. Takva vrsta upravljanja spada pod dinamički proces, kojem je cilj upravljati obalnim područjem, uzimajući u obzir raznolikost aktivnosti, korištenja, kao i krhkost ekosustava i krajolika, te njihovo međudjelovanje i utjecaj na morska i kopnena područja.

Ovaj diplomski rad temelji se na problematici integriranog upravljanja obalnim područjem na primjeru Mar Menora. Rad je rađen na temelju studije naziva „CAMP Mar Menor, Feasibility Study“.

Mar Menor se nalazi u pokrajini Murcia. Ima ekstremne vrijednosti saliniteta i temperature, te se u tome očituje njegovo prirodno bogatstvo. Radi tih čimbenika to područje je od velikog turističkog značaja, što je dovelo do velikog razvoja, te prevelike izgrađenosti područja s ciljem ostvarivanja profita. Zbog toga, ovo područje se suočava s brojnim posljedicama dvjeka djelovanja. Da bi došlo do nekih pozitivnih promjena potrebno je uložiti mnogo želje, truda, financija.

Europska unija, Španjolska i regija Murcia, razvile su mnoge smjernice i ciljeve djelovanja. Primjerice Europska unija je stavila naglasak na četiri prioriteta područja: klimatske promjene, prirodne i biološke raznolikosti, okoliš i zdravlje, prirodne resurse i otpad. Za svako područje osmišljene su brojne smjernice i ciljevi.

Španjolska pak nastoji identificirati izazove održivog razvoja, prikupiti doprinose, uspostaviti ključna područja koja zahtijevaju akciju itd.

Regija Murcia smatra da je bitan rad na identifikaciji i odabiru ciljeva strategije, strateških linija, akcija, obaveza, priprema pokazatelja za praćenje razvoja i sl.

Bitno je za napomenuti da to puno bolje funkcionira u teoriji, nego u praksi. Potrebno je uložiti puno više truda u svrhu rješavanja navedenih problema.

Što se Mar Menora tiče, predloženo je trinaest aktivnosti za program upravljanja obalnim područjem. Neke od aktivnosti su: sustavna analiza održivosti, akcije usmjerene na turistički, poljoprivredni, ribolovni, akvakulturni sektor i sl.

Zadani su brojni operativni ciljevi, ciljevi odgovornosti i akcijski planovi kako bi se navedeno područje uspješno oporavilo od štetnog i negativnog ljudskog djelovanja.

Na projektu sudjeluju Uprava, Savjetodavno Vijeće, Koordinator, te Radni timovi. Procjenjuje se da je za implementaciju projekta potrebno 1,029,520 eura.

Ovaj projekt je od izuzetne važnosti za ne samo područje Mar Menora, Murcie i Španjolske, već i za cijelu Europu, a i šire. Uspješna implementacija projekta može biti poticaj i mnogim drugim državama i njihovim obalnim područjima za pozitivne promjene i osviještenost o važnosti zaštite okoliša.

LITERATURA

- [1]Koboevi Ž., 2012., „Održivi razvoj i integrirano upravljanje obalnim područjem – procesi uspješne zaštite obalnog mora“, Naše more, Pomorski odjel, Sveučilište u Dubrovniku, vol. 59, no. 3-4, p. 178.-179.
- [2]Markovi M., Škari i Ž., 2011., “Smjernice za integralno upravljanje obalnim područjem Dubrovačko-neretvanske županije”, Alfa 2, Dubrovnik, online:http://www.edubrovnik.org/data/1326184830_246_mala_Smjernice%20za%20integralno%20upravljanje%20obalnim%20podru%C4%8Djem%20Dubrova%C4%8Dko-%20neretvanske%20%C5%BEupanije.pdf (7.6.2014.)
- [3]“Geografski aspekti upravljanjem obalnim područjima“, 2008., skripta za 1. godinu geografije, online:sajt.com.hr/.../Geografski-aspekti-upravljanjaobalnim-podrujima.doc (7.6.2014.)
- [4]“La manga del Mar Menor entre 1963 y 1980“, 2011., online:<http://blacknuba.wordpress.com/2011/01/08/como-era-la-manga-entre-1963-y-1980/> (7.6.2014.)
- [5]„Objectivo: Mar Menor“, 2011., online:<http://www.laopiniondemurcia.es/comunidad/2011/01/09/objetivo-mar-menor/294865.h> (7.6.2014.)
- [6]Jurasi M., 2011., „Prilog integriranom upravljanju pomorskim dobrom na otvorenom području“, magistarski rad, Pomorski fakultet u Rijeci, p. 16.-17.
- [7]Ferdovi M., „Gospodarenje prostorom i prirodnim resursima u kontekstu integriranog upravljanja obalnim područjem“, Ekonomski fakultet Split, p. 192
- [8]Jadri I., univ. bacc. oec., 2012, „Razvojni konflikti turizma i okoliša na obalnim područjima i izlazne strategije“, diplomski rad, Split, p. 22
- [9]„Španjolske autonomne zajednice“, 2013., online:hr.wikipedia.org/wiki/Španjolske_autonomne_zajednice (24.8.2014.)
- [10]Kovačić M., Komadina P, 2011., „Upravljanje obalnim područjem i održivi razvoj“, Rijeka, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci, p. 192.
- [11]Cicin-Sain B., Knecht W. R, 1998., „Integrated Coastal and ocean Management“, Island press, Washington D.C., Covelo, California, p. 337

- [12]“Proyecto CMS sistema de monitorizacion costera para el Mar Menor online“:http://www.dsie.upct.es/proyectos/web_cms/laguna_costera_mar_menor.html (22.5.2014.)
- [13]CAMP Mar Menor, Feasibility Study
- [14]Žeželj B., 2012, „One iš enje tla“, online: <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/article.php?storyid=8> (3.9.2014.)
- [15]„The Mar Menor Lagoon, Current knowledge base and knowledge gaps“, 2012., University of Murcia, Spain, online: http://lagoons.biologiaatua.net/wpcontent/uploads/downloads/2012/11/LAGOONS_Report_MarMenor1.pdf, (4.9.2014.)
- [16]“Program održivog razvoja - odrednice“, online: <http://www.eol.hr/martin/odrednice.htm> (4.9.2014.)

POPIS SLIKA

Slika 1: Prikaz Španjolskih regija – najugroženije: Valencija, Andaluzija i Galicija....	14
Slika 2: Prikaz kanala kojima se izmjenjuje voda.....	16
Slika 3: Mar Menor.....	18
Slika 4: Panoramski pogled na Mar Menor.....	18
Slika 5: Razvoj vegetacije u Marine del Carmolí – Mar Menor.....	24
Slika 6: Oticanje vode tijekom kišne sezone.....	25
Slika 7: Nekontrolirani urbani razvoj.....	26

POPIS GRAFOVA

Graf 1: Slikoviti prikaz modela 5 etapa integriranog upravljanja obalnim područjem.	11
Graf 2: Prikaz industrijskih aktivnosti.....	20
Graf 3: Prikaz institucionalne strukture.....	36
Graf 4: Organizacija rada za projekt Mar Menora.....	61